

Ụkwụ ncheihu n'elu: Nlekọta n'usoro Ponseti

Àgba nke atọ

Ndịna

Okwu ndubata na ndị nnyemaaka	2
Ndị mere ntugharị	3
Ntọala nlekọta gbadoro ụkwụ n'usoro ọlọroghụ ..	4
Usoro nlekọta Ponseti n'oge ugbu a	6
Ntule ụkwụ chere ihu n'elu	8
Nkedo akwa n'usoro Ponseti	9
Ndahie ndị kacha pụta ihe n'atụtụ nlekọta	13
Nkeji akwara	14
Nkedo osisi nkwoado	16
Ngawanye n'ikedo osisi nkwoado	18
Omenala megidere okwu nlekọta	19
Nlaghachi azụ n'ọnodụ ochie nke ụkwụ nche ihu n'elu	20
Ụkwụ ncheihu n'elu gbara gbarịj	22

Edemsibia

Ndigbarị ihu ọgodo n'ebe o gbasara njedebe anụ ahụ	24
Nkewapụta osisi e ji eme nkwoado	26
Ogo ụkwụ ncheihu n'elu	27
Ozi nye ndị new nwa	28
Nkowada	31
Otu nnyemaka mba ụwa	32

Lynn Staheli

GLOBAL HELP
HEALTH EDUCATION USING LOW-COST PUBLICATIONS

Okwu Ndubata

Nke a bụ agba nke ato nke otu enyemaka mba ụwa dum n’iji kwado Ponseti. N’afọ 2004, anyị biputara agba asusụ Bekee nke mbụ dị n’ụdị PDF (www.global-help.org). E biputala ma kesaa ihe ndeputa dị otu a n’etiti obodo karịrị otu narị na iri ise n’onuogugu. E sitela n’asusụ obodo dị iri na abụo n’onuogugu agba PDF. Usoro omume ọhụrụ anyị meputara ihe mbiputa dika mpaghara oboakwukwo dị 26, ederede na ihe mmapado dị n’otu diskeeti. Oboakwukwo CD a ga-eme ka ọ dị mfe n’inweta, nye, ọ kachasi, obodo ndị na-enweghi weebu saitị kachasi hie nne maqbụ na-enweghi yaa maolị nweta ozi ndị a.

Agba nke ọhụrụ a bu iji mee ka ndịna, ntugharị na omenala zuo oke ma díkwa ụbara na nnweta. Anyị tinyekwara usoro bụ ọkacha mma gosirị idị mfe nke atutu Ponseti iji nyere ụmụ e ku n’aka na ụmụ ntakịrị na-etolitewala, bụ ndị nwere uko nche ihu n’elu aka na nlekota anya. N’iji mee ka ntugharị dị mfe, anyị gosiputara otu ohere buru ibu maka ihu akwukwo nke ọ bula. Anyị meputara we ebụ dị mfe na ncheta nke adureesi ya bụ www.orthorbooks.org.

Achọrọ m ikele ndị nkwoado maka aro na nnyemaaka ha dị iche iche. Ana m ekele Dkt. Pirani maka na o nyere ikeke ka e tinye mpaghara nchoputa dị n’akwukwo anyị gbasara Uganda na mbiputa a, bụ nke nyere aka n’ime ka agba nke nyere aka n’ime ka agba nke a ri juo ato ma metu ọtụtu omenala. Ekelere M. Dkt. Morcuende maka nledomacha o mere na na nnyemaaka ya bụ nke o jiri mee ka ndịmma agba ọhụrụ a hapu iri mperi dika o gbasara nlekota n’usoro Ponseti site na Iowa. Ana m ekeleka Hellen Shinske, bụ onye gbaro oke mbọ n’ime nnyocha ederede, na kwa ụlọqụ McCullum maka mbiputa agba nke a n’onu ego dị ala.

Ọ bụ ihe afọ ojuju nye anyị n’isoro mee ka nlekota n’usoro Ponseti bürü ọkacha mma n’ụwa niile.

Anyị na-ekele ndị mere ntugharị ederede a n’asusụ ndị ozọ dị iche iche ma nye aka mee ka ngwaorụ a dịri n’otụtu obodo.

Anyị na –ekele gị n’oge dum maka atutu na aro gị niile.

Lynn Staheli, M.D.
Onye nhibe na
Onyenduzi otu nnyemaaka mba ụwa 2009.

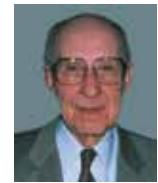
Otu nnyemaaka mba ụwa na-agbasa ozi n’efu nye mba ndị na-emepe emepe iji mee ka okwu gbasara ahụike jezu ụwa dum.

Hụ www.global-help.org. maqbụ www.orthobooks.org.

Ndị nnyemaka

Ignacio Ponseti, Onyeisi

Dkt. Ponseti meputara usoro ya a n’ihe karịrị afo 50 (iri ise) gara aga. O jirila ya bụ usoro lekota ọtụtu ụnuka karịrị otu narị n’onuogugu ka ọ dị ugbu a, nwoke a bụ ọkachamara akaochie na mahadum Iowa. O nyere ntuziaka n’oge niile a na – eme mbiputa akwukwo a. Enyemaaka ya gbadoro uko n’atutu sayensi.

Jose A. Morcuende, MD, Ph.D, bụ onye otu Ponseti.

O nyere ihe nlereanya maka nlekota ma nyekwa ndümødụ n’oge niile a na-eme njikere maka mbiputa akwukwo a.

Shafique Pirani, MD

Ya kacha bürü onye nkwoadosi ike ma bürü onyeanya doro nkeoma n’usoro Ponseti ọ bụ ezigbo onye nkwoado ma sorokwa n’imalite n’oge, jiri usor a rụq ọrụ na Canada. O meputara usoro bụ igba maka iji atutu n’uzo Ponseti a rụq ọrụ n’obodo ndị na-emepe emepe.

Vincent Mosca, MD

Dkt. Mosca hiwere mpaghara mgbasa ozi nye ndị nne na nna, wee gosiputakwa ụzọ ihu ogodọ si eme nnwogharị.

Norgrove Penny, MD

Dkt. Penny bụ ọkasi ibe ya gbasara nchocha e mere na Uganda. O gbada mukwu mbọ n’iji mee ka usoro ahụike bawanye ụba n’etiti mba ndị na-emepe emepe.

Fred Dietz, MD

O bụ onye otu Dkt. Ponseti. Dietz webatara ihe onyoonyoo na ozi pürü iche nye mpaghara na-emepe nchikota ọrụ a.

John E. Herzenberg, MD

Ọ bụ otu n’ime ndị na-agwọ ọria mbụ buru ụzọ nabata nlekota uko nche ihu n’elu site n’usoro Ponseti, ma a hapu mba Iowa. Dkt. Herzenberg webatara ozi na ihe nkowà dị oke mkpa nye mpaghara na –ahụ maka ọgbugba ọkpukpu.

Stuart Weinstein, MD

Ya na Dkt. Ponseti enweela mmekorịta kembe na-anọqla nnukwu ọdọ ma bùrụkwa otu n’ime ndị bidoro n’oge nyewa nkwoado maka nlekota uko nche ihu n’elu n’usoro Ponseti a. Dkt. Weinstein webatara aro na nkwoado.

Michiel Steenbeek

Mz Steenbeek bụ onye nwere mmụta gbasara ọria ọ bula pürü ibutere mmadụ ezughi oke n’elu ahụ. O bụ site n’otụtu ngwaogwu dị iche iche ka o si wee nweta usoro nhazi nke ya, bụ nke bara oke uru n’etiti ndị obodo na –emepe emepe.

Ndị ntughari

E sitela n'aka ndị a na-esotewee tugharja akwukwọ a n'asusu ndị ozọ kwa.

Arabiiki

Dkt Alaa Azmi Ahmad, M.D. bụ ogba (okpukpu) n'ulogogwu Ramala Arab Care nke dì na Nables Speciality Hospital, Ramala, The West Bank, Palestine.
alaaahmad@hotmail.com.

Dkt. Ayman H. Jawadi, Osote ogo (okachamara), bụ ogba (okpukpu) na-abja nleta na King Saud Abdulaziz Medical City dì na Riyad, Saudi Arabia.

Dkt. Said Saghieh, Bü osote ogo (okachamara) n'ihe gbasara ogbugba (okpukpu) na maha-dum Amırıka dì na Beirut, Beirut, Lebanon.

Onye Chaina

Dkt. Jack Cheng, Onye Hong Kong dì na Chaina ka a pürü inweta na jackcheng@cuhk.edu.hk Christian and Brian Trower Guilin, Chaina trower@myemailbox.com.

Onye Frenchi

Dkt. Franck Launay Marseille, France
francklaunay@mad.ap-hm.fr

Onye Itili

Dkt Gaetano Pagnotta Rome, Italy
pagnotta@opbg.net

Onye Japan

Natsuq Yasni, Tokushima, Japan
nyasui@clin.med.tokushima-u.ac.jp
Hirohiko Yasui, Osaka, Japan.,
Hirohiko_yasui@yahoo.co.jp.
Yukihiko Yasui, Osaka, Japan
hikobosy@yahoo.co.jp

Onye Polandi

Dkt. Marek Napiontek
Poznan, Poland
ortop@webmedia.pl.

Onye Potugaal

Dkt. Monica Paschoal Nogueira
Sao Paolo, Brazil
monipb@uol.com.br

Onye Roshia na onye Ukrein

Jolanta Kavalia Uskiene
Kaunas, Lithuania
jokved@hotmail.com

Onye Speen

Dkt. Jose Morcuende na Helena Ponseti, Iowa city, Iowa, USA.
jose-morcunde@uiowa.edu

Onye Tōki

Dkt. Selim Yalcin
Istanbul, Tōkj
selimyakin@ultrav.net

Onye Vietnam

Dkt. Thanh Van Danang, Vietnam
otohcmvn@hcm.fpt.vn.

Nlekota gbadoro ükwu na sayensi

Dika ọ gbasara ükwu ncheihu n'elu, ögwugwo anyị gbadoro ükwu na sayensi n'ebe ọ gbasara nrụrụ mbuputa ụwa na n'usoro metütara otu obo ükwu si aru ọru.

Nsineke

Ükwu chere ihu n'elu abugbi ihe sitere n'eke maqbụ e si n'afọ buru wee püta n'uwu. ükwu nwere ike na –eto nkeoma ọ highariwa na – eche ihu n'elu. Ọ na esi ike iji ihe onyoonyoo wee chọputa ükwu ga agba ihu n'elu tutu izu nke iri na isii. Maka ya, dika ufodụ ihe nramaahụ ndị ozọ metütara. Mbuputa ụwa, ükwu iche ihu n'ele bụ nsogbu metütara ntolite.

Nwa nwoke dị izu, iri na assa n'afọ wee nwee ükwu chere ihu n'elu ka e gosipütara na [1]. Mpaghara dị n'ihu aka nrị n'ükwu chere ihu n'elu [2]. Na –eziputa ụdọ siri ike, ya na ọgodo siri ezigbo ike ma bürü ụdọ nke ya na ụdọ ikiri ükwu ga – ezuite ụdọ nke a kporo njikorọ ogologo okpukpu ikperè n'okpukpu ikiri ükwu dị akpụ ükwu nso bụ nke dị n'udị kwasiri ka o dirị.

Ntakirị foto (ihe nlere) gosiri ọgodo [3] na-egosiputa ebe e nwere nsukota anụ ahụ nke mpaghara ükwu. Umụ abuba na – adikota n'ujunke na otutu ha nwere ihe akporo nuklei dị chitim (ehimnne eke ya di, x 475).

Odidi nke ebe na –agbasa agbasa gbado ükwu n'ọnodu otu n'ime okpukpu ọgodo na-enwe nhicha. Ihu ükwu na-anozighị anozu na-eme ka obo ükwu na –enwe mgbanwe gawa n'ihu, nke ihe na-esote ya bụ ükwu ahụ iche ihu n'elu.

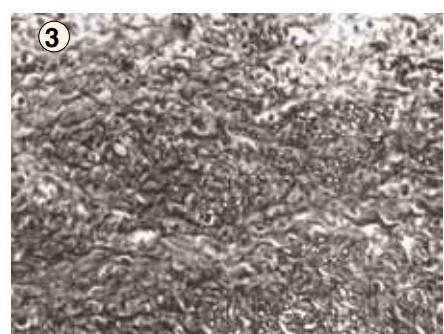
N'ükwu chere ihu n'elu, ọ dika e nwere mpupụ karịri akarị n'ihu ọgodo bụ nke gastrosoliqosi metütara. Anụahụ ndị a sükorọ asukọ digasi obere, dị mkpụ mkpụ karịa out abo ükwu kwasiri idị. Na ngwusi gastrosoliqosi, e nwere nhijokapụ akwara nke chorop iđafenyne n'azụ ọgodo na n'ime ükwu.

N'obo chere ihu n'elu, ihu n'elu ụdọ dị n'ihu na nke ime ọgodo na akwara ihu ükwu na – esikari ike. Ọnodu dị otua na-egbochi ükwu a idiri n'udị kwasiri ya Ọ na-emekwa ka. Ona – emekwa ka ogo ükwu na ogo mmebi maqbụ nrụrụ ükwu biakota onu. N'ebi ükwu ncheihu n'elu kacha njo dị a na-ahụ gastroliqosi a dika obere anụ ahụ dị n'elu, n'azụ okporo ọgodo. Okputorokpu nsuchi anụ ahụ na-eme ka ụdọ, akwara na anụ ahụ nwee ike nörö ruo oge nwata ahụ gbara afọ 3 maqbụ 4, ma butekwo ọnodu nlagbachiazu n'ihe mgbu. A bia na nnyonnyo ahụ (ihe e ji enyocha ahụ mmadụ) a nsukota anụ ahụ na egosiputa ihe a ihe a na - akpọ ikpụ ükpu (etoghị eto). Nke a na -egbochi ụdọ obo ükwu igbatị agbatị. O dighị njo, ka o sita dị, ka e jiri nwayo nwayo na-agbatị ükwu nwata di out a, ọnodu a kwa na-aputaghachị ihe ka mkpuru ụbochị olenaolesasiri iji mee ka a gbatikwo ya bụ ükwu. Ọ bụ nke a kpatara na mgbatị nkịti dıkwa mkpa.

Kinematiiksị

Nrụrụ ükwu na-aputakari ihe n'akpụ ükwu ga, nke mmewere ya bụ nsukota anụ ahụ na-adikari ire site na mgbehụ ükwu a, mpupụ na nnwogharị, oge ómúmú. Akpụ ükwu a dabeere na mgbehụ obo ükwu, ekwo ya na-adị n'etiti ma na – eme ka obo ükwu hapụ idị n'odidi kwasiri ya, ebe isi ya na –adizikwaghị adizi otu o kwasiri. Ikiri ükwu ga –abiazi nodu n'okpuru akpụ ükwu.

Dika e gosipütara na nwata gbara mkpuru ụbochi ato (4 ihu akwukwọ aka nrị), okpukpu dị n'etiti agbasaala, hapuzie idiri n'okpuru akpụ ükwu, kama, na-atugharị soqosị n'elu akpụ ükwu. A ga-ahụ ihe ndị a na-akpọ okpukpu ihu obo ükwu n'ikiri ükwu (nke dị n'aka nrị), ihe dị mbadamba dị n'okpuru ya, ebe okporo ükwu jikotara ndị ozọ ga-adizi n'azụ. A na-ahuzikwa ihu ime ikirị ükwu ihe dị ka abụ na ato bụ mpaghara a n'akpụ ükwu. N'akwara akai ükwu gbara azụ n'okpuru ükwu ka a na-achopütakwa na akwara ndotị ya na-abụ ihe dochapuru adochapụ.

E nweghi ahiri (lajni) dizì bụ nke akpụ .ukwụ pürü iji mee ntugharị mani .ukwụ nkịtị ma n' .ukwụ chere ihu n'elu. Ụdọ njikọ maka mkpisi .ukwụ o bụla díjiri onwe ya. Mmegharị nke o bụla díjiri onwe ya iche n'etiti (okpukpụ) ndia. Njekota ha na-ewere ọnodụ site na njikota ọnụ nke ụdọ ime .ukwụ.

Mbjakota (okpukpụ) o bụla nwere njegha nke aka ya n'usoro pürü iche maka ya, ndozi nke ụso ime, n'ebe o gbasara njasa na ntughari (okpukpụ) dì n'ime, n' .ukwụ chere ihu n'elu na-ejiri nwayo na-aluputa ndahie nke elu akpụ .ukwụ .ukwụ (okpukpụ) ege .ukwụ ime, ikiri .ukwụ, tutu e mee ka ha laghachi n'ọnodụ ha ochie. Ndahie ndị a na-apụtakarị ihe n'ihi na akwara ndị a dì iche iche ka e nwere ike ịdotị. O bụ ihe dì m kpia jmata otu (okpukpụ) ndị a mebirila si arụ oru. Ka o sila dì, o bụ ihe nwute na ọtụtụ ndị na-agba (okpukpụ) amaghị nke a. O dighị mma otu a.

Ichọ ka e dozie .ukwụ ncheihu n'elu site n'eluiche dì otu a na -eme ka ndotị .ukwụ bürü ihe na- apughị inwe omume, ihe o na-aluputa bụ ibijosị aka n'akụkụ .ukwụ a, nke na o gaghịzị ekwe ndotị.

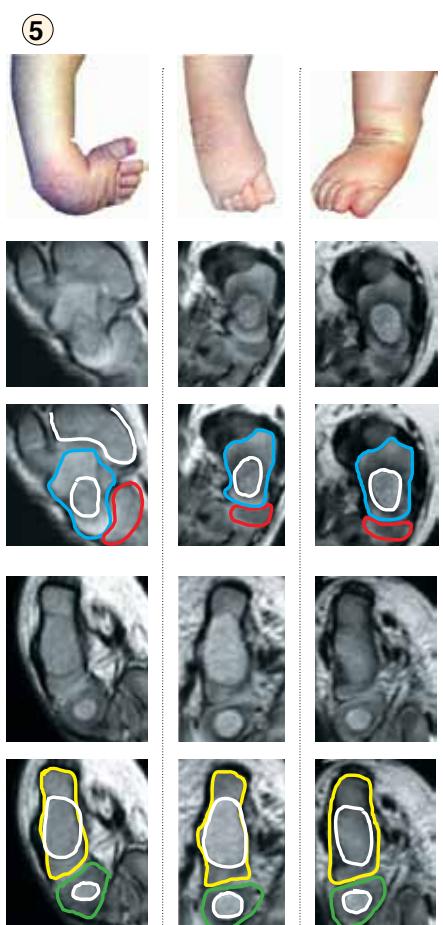
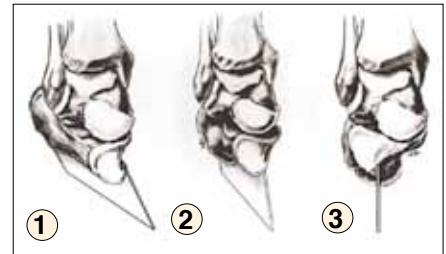
N' .ukwụ nche ihu n'elu [1] ihu (okpukpụ) ikiri .ukwụ dì n'okpuru ögodo .ukwụ. Ọnодụ a na-ebutere ikiri .ukwụ nsogbu. Mbọ o bụla a gbara n'iji mee ka (okpukpụ) ikiri .ukwụ a nozie n'ike, na-ebughi ụzọ gbatia ya [2] ga – a biagide ime ikiri .ukwụ, n'akpụ .ukwụ, na -agakwaghị edozi ikiri .ukwụ a. Ndotị ime ikiri .ukwụ ka o dírị out kwesirị ya na akpụ .ukwụ inwe ezi mmekorita [3] ga-agbazi nrụrụ ikiri .ukwụ díka o gbasara .ukwụ chere ihu n'elu.

Ka e si dozie .ukwụ chere ihu n'elu bu site n'ime ka obo .ukwụ chee ihu n'elu, a na-adotị ya na ögodo iji gbochie ögodo ina-atughari n'ime ikiri .ukwụ. Nkedo e mere nkeoma na -enye aka n'ime ka .ukwụ na-anozı. Odighị mma ịdofe ụdọ ofe gafee ebe o kwesirị irute n'onwe ya. Ka m kpuru ụbuchi ise gasirị e nwere ike ịdotikwu ụdọ a iji mee ka mgbatị ya kwekwuo omume.

Okpukpụ ndị a na nsukorø ha dì iche iche, tinyere ihe e jiri keto ebe ahụ (plasta) na-agbanwe maka nsukota anụ ahụ nke katileeji na (okpukpụ) nke na-ewebata mgbanwe na nhuku, na mpaghara o dì. Nke a ka Pirani [5] gosirị nkeoma, bürü nke o jiri mee ntunyere oge ogbugba (okpukpụ) na oke ụda na-apụta ihe oge e mesiri ogbugba (okpukpụ). Mata mgbanwe ndị na-adị n'agalaba elu akpụ .ukwụ abụo a na mbadamba ikiri (okpukpụ) ikiri ikiri .ukwụ. Tutu ogbugba site n'ọnodụ a, elu akpụ .ukwụ na-adahie, gaa nödụ n'etiti isi akpụ .ukwụ (dị buluu). Hụ ótú mmekorita a si apụta ihe n'oge mghati (okpukpụ). N'otu aka ahụ, mbadamba .ukwụ maobụ obo .ukwụ a [kendu ndu] ka ya na (okpukpụ) ilari .ukwụ na – arapadozi (edo edo) n'otu oge mgbatị a.

Tutu e mee nkedo nke ikpeazu, okporo .ukwụ, n'azụ ögodo, ka a pürü ögodo a, bu ndị mmewere ya bu nsukorø akwara na-apuchi ịdotị ma metueta akukụ ahụ ahụ na-ehighị nne. A na-ahapụ nkedo nke ikpeazu a ruo ihe díka izu 3, ebe ọtụtụ mpaghara (okpukpụ) ikiri .ukwụ na-adichaghị n'ọnodụ ya ma e jiri, o büladij nwayo nwayo, na –agbatị ya. N'oge a, nsukorita agalaba anozielia n'ọnodụ kwesirị ha.

Na nchikota, ka e mesiri mgbanwe ihe nkedo ugboro ise, ọtụtụ .ukwụ chere ihu n'eluka a pürü ịdozi. Njedebe usoro a bu inweta .ukwụ gbasiri ike ma nwerekwa onwe ya. Orụ nchekwa ka e jirila ihe ruru afọ 35 mee, site n'omumụ njeghachi njem nleta, n'uzo o na –egburghị mgbu.

I. Ponseti, 2008

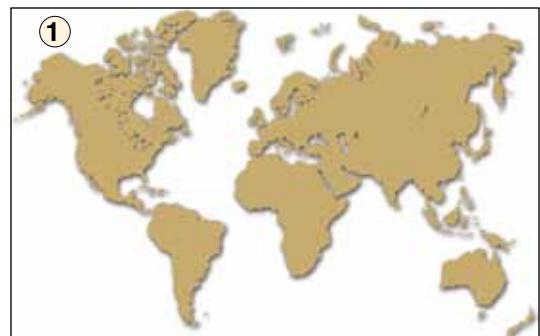
Nlekota n'usoro Ponseti n'oge ugbu a

A nabatala nlekota n'usoro Ponseti n'üwa dum?

N'ötütu afö garala aga ugbu a, a nabatala nlekota n'usoro Ponseti n'üwa niile [i] dika üzə kacha mma ma kachaakwa diri onu ala n'üwa niile.

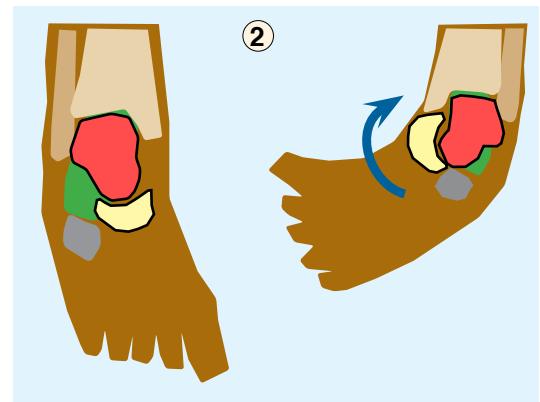
Kedü otu e si eme mgbatı n'usoro Ponseti?

Buru n'uche, üdi ükwu ncheihu n'elu kacha püta ihe, jiri usoro nlekota okpukpu [2 n'aka ekpe] tünycere ükwu chere ihu n'elu (n'aka nri). Mata na akpụ ükwu (keuhie) rurụ aru, n'ebe elu akpụ (keedo) dakapuru adakapụ n'etiti. A na-ahioghari obo ükwu n'akukwu okpukpu ükwu (aro buluu). A pürü inweta ndozi ükwu n'usoro Ponseti site n'ikwusi ntughari nwayo, nwayo, agbatı okpukpu obo ükwu site n'itughari ya gburu gburu ogodø ükwu (Okirikiri uhie) ka izu olenaole gasirị.

Olee oge ndoti site n'usoro Ponseti kwesirị ịmalite?

O kwe omume, bido ka a mucharra nwa (site na mkpuru ubochi 7 ruo 10). Ka o sila di, imeriime ükwu chere ihu n'elu ka e nwere ike ijiri usoro a mee n'oge niile nwa ahụ ka díkasirị nta.

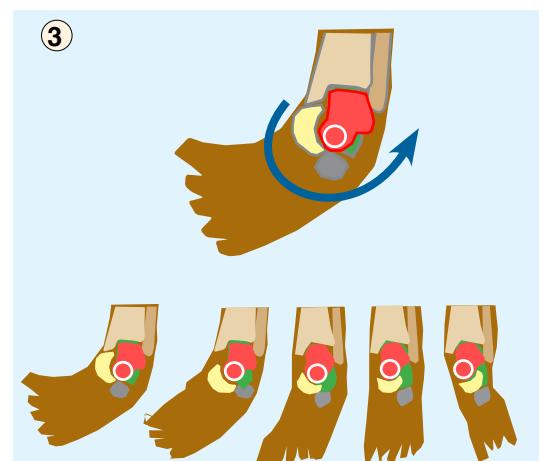

Ọ bụrụ na usoro ọgwugwo ebido n'oge, mgbanwe nkedo ole na-adikarị mkpa?

A pürü ime a oge nwa ahụ nörö izu 6, kwa izu, ebe ihe ga-esotezi bụ itinye ihe nkedo. Ọ bụrụ na e dozigbi ükwu ahụ ka a gbanwechara ihe nkedo a ugboro isii maqbụ ugboro asaa, ọ ga – aburiri n'ihi na a gbasoghị ezigbo usoro.

Olee mgbe ọ ghoro ihe e gburu oge n'ịmalite ọrụ mgbatı mana ma ya ka díkwa mma?

Ebumnobi bụ ịmalite usoro ọgwugwo a n'izu ndị nke mbụ, ka a muisirị nwa ahụ. Ka o sila di mgbatı pürü inwe isi n'ötütu ebe, ru oge nwa ahụ na etofetuwala ogo ibụ nwata.

Mgbatı n'usoro Ponseti ọ ka nwere isi ma ọ bụrụ na e gbuo oge n'ogwugwo ya?

Mgbatı e gburu oge, ruo mgbe nwa ahụ topütawarala ka e nwere ike iji ihe nkedo ịmalite n'usoro Ponseti. N'oge ụfodụ, mgbatı e mere site n'ịwa ükwu pürü ibata mana, mgbe ogo usoro a pürü ipe mpe karịa, ka ọ gaara adị ma ọ bụrụ na a gbasoghị usoro Ponseti.

Olee ihe a türü anya na nwata nwere ụkwụ ncheihu n'elu nke Ponseti gworo?

N'ebé ndí niile nwere otu ụkwụ ncheihu n'elu nō, ụkwụ nke ahü metürü na – adịrịtụ ntakirị karịa nke ozọ (n'üdi, 1.3cm) ma dirikwa mkpafa karịa (n'üdi 0.4cm). N'idi ogologo n'aka nke ozọ; ụkwụ ndí a na abụ otu mana ahịrị dí n'ụkwụ nke ahü bu nsogbu a na – adị ntakirị (n'üdi 2.3cm). Ụkwụ a kwesirị isi ike, nwere onwe ya, na-egbugbi mgbu. A türü anya ụdi mgbazi a, n'oge niile onye a nō ndü. Nke a na-ewete ohere maka ihe igazi agazi n'oge ịbü nwata [1] na-egbughikwa mgbu ma na-ekwe ka ngam ije n'oge mmadụ ịbü okenye kwe omume.

Olee ọnodụ ncheihu n'elu ga – apụta n'ebe nne na nna nwata a n'onwe ha nwekwara otu nsogbu a?

Mgbe otu n'ime ndí new nwa a nō n'ọnodụ ụkwụ nchem ihu n'elu a, e nwere ohere dí ogo 3% na nwa ha ga-enwekwara ya bụ ọri;a. ka o sila dí, oge ha abụ (nne na nna) nwechara nsogbu a, e nwere ohere dí ogo 30% na nwa ha ga-enwete ụkwụ ncheihu n'elu.

Olee otu a ga esi jiri usoro nlekota Ponseti? Tun yere nluputa ọ wuwá ụkwụ?

Kedú otu a ga-esi jiri nlekota n'usoro Ponseti tñyere nluputa ọwuwá ụkwụ mmadụ? Ọwuwá ụkwụ na-enye aka mgbe mbụ nsogbu a malitere mana, ọ naghi egbochi ya iloghachi azụ. Ndí ọkachamara n'íwa ụkwụ ndí okenye na akpụ ụkwụ kowara na ụkwụ e sitere n' ọwuwá gwoq anaghị esikwa ike, naghi akwumichcha otó, ma nörökwa na ya, na-afu ụfụ, oge onye dí otu ahü mere okenye.

Olee oge na oge usoro Ponseti na-adighị adaba adaba nke na, ịwa ụkwụ ahü ga-adịzị mkpa?

Ogo ịba uru nke ndotị zuru oke gbadoro ụkwụ n'ogo idí ike nke ụkwụ, n'ogo amaniihie ọwaa (onye na-awa ụkwụ) na ntukwasị obi nke ezinaulø ahü. (y.b., site n'ikwu eziokwu ha) N'otutu oge, a türü anya inweta ndotị, zuru oke ruo ogo 95%. Mfu (íkü afø n'ala) pürü idí ma ọ burụ na ụkwụ ahü sikarị ike n'obo ụkwụ na n'elu akpụ ụkwụ.

Nlekota n'usoro Ponseti ọ bara uru nye ụmụaka nwere ụkwụ ncheihu n'elu ma nweekwa nsogbu ndí ozọ?

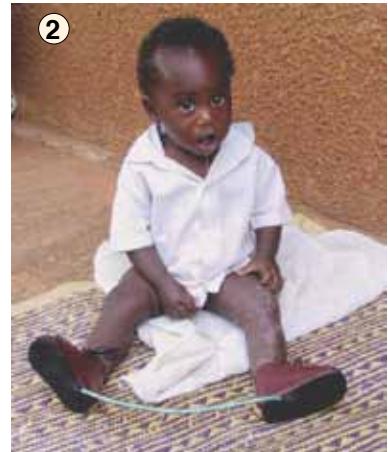
Nlekota n'usoro Ponseti zuru oke nye nlekota ụmụaka nwekwara ọri;a maqbụ nsogbu ọkpukpu ahü ndí ozọ dí iche iche Ogwugwọ na – esikarị ike, n'ihi na ndotị na-egbu oge hiri nme, nke pütara na nlekota pürü iche kwesiịri inye ụmụaka nwere nsogbu mmegeharị ahü díka na mailodisplexia iji gbochie ọri;a elu ahü.

Nlekota n'usoro Ponseti ọ dí mkpa nye ụkwụ ncheihu n'elu nke e jirila usoro ndí ozọ mee na mbụ?

Nlekota obo ụkwụ site n'usoro Ponseti díkwa mma nye ụkwụ ndí mmadụ ndí ozọ merela, na-agbasoghi usoro Ponseti.

Olee gasị usoro ndí ahü dí ezigbo mma maka nlekota ụkwụ chere ihu n'elu?

E nwere ike idozi imeriime ụkwụ ncheihu n'elu site n'obere mgbatı, tinyekwuo ihe nkedo, ma malitezie nkedo kwụ chím. Ka e mechara nkedo a ihe díka uboro ise, a na-edozicha, ụkwụ mgbehu, ndotị ụkwụ na ngosi ndahie. N'iji mee ka mgbatı bụ ịgba were ọnodu, a ga- agbatikwu mkpisi ụkwụ, jirizie akwa nkedo, keto ya bụ ụkwụ, dote ya otu ahü ruo ihe dí ka izu 3. A na- eme ụdi ọgbugba ọkpukpu a kwa abalị bụ nke a na – ejí ihe nkwardo (díka osisi) eme, bùrùkwa nke na-aga n'ihu ru oge nwa ahü gbarala site n'afø abụ ruo anø. Nchoputa gosirị na ụkwụ e jiri otu a gbaa na-agbasi ike, na-adị gam, na – anakwaghị egbu mgbu, ma onye ahü ebiekwa ndü zuru oke.

Ntule ụkwụ ncheihu n'elu

Nkowaputa ọriá

Ime nnyocha na-enyere ndị ọru ahuike, niile aka [1] iji choputa n'ime ụmụaka dum a mürü ọhụrụ, nke nwere ntupọ n'ụdi ọ bụla (2) na nsogbu ndị ọzọ (3). Ụmụaka ndị nwere nsogbu ka e nwere ike ikpoga ụloqgwụ na – ahụ maka ọriá ụkwụ ncheihu n'elu.

Nkwaró nkowaputa n'oge emem nnyocha na-abụ onye nwere níkà n'ihe banyere nsogbu ọkpukpụta nsogbu banyere ọkpukpụ na-eme ya, bùrụkwa onye ga-egosi na nkowaputa a bụ nnqo eziokwu. Mmewere ụkwụ ncheihu n'elu ka püta ihe bụ mgbehu, ngosiputa ndahie, ndịtị ụkwụ na mbø nrude n'ala [4].

N'oge nnyocha a, ọnodu ndị ọzo dikà ọkpukpụ nkedo mbø ụkwụ kendotị na ama ngosiputa ndị ọzo pütara ihe ka a pürü ileghara anya. N'igakwa n'ihu, a na-eme nkerisi ụkwụ ncheihu n'elu na nkenụdị nkenụdị. A na-eme nkenụdị a iji mata ụdi ọriá ọ bụla nwere ike ipüta ihe n'odinihi ma tọ ụkpurụ maka ọgwugwo ya.

Ime nkenụdị ụkwụ ncheihu n'elu

Imenkeụdị ụkwụ ncheihu n'elu nwere ike igbanwe, site n'oge ruo n'oge.

Udi ụkwụ ncheihu n'elu kacha püta ihe.

Nke a bụ ụdi ụkwụ ncheihu n'elu a na-ahụkarị kwụ chịm. Ndotti, ya bụ ugboro ise, o dirị ezigbo mma, site na nlekota n'usoro Ponseti.

Ukwụ ncheihu n'elu, na-adị n'ofu ebe: mgbacha ụkwụ nke a anaghị adịcha njo. A na -eche na ọ bụ maka nsukọ anụ ahụ ka e ji enwe ya. E nwere ike iji sọsọ otu oge ọgbugba maobụ abụ dozie ya.

Ukwụ ncheihu n'elu e jiri ihe gatere ọnwa 6 gbuo oge ya.

Ilaghachị ụkwụ ncheihu n'elu kacha püta ihe, ma ọ bụ nke e mere site na nlekota Ponseti maobụ site n'usoro ọzo. Ilaghachị n'ọnodu ahụ ọzo anaghị adịcha site n'oge ru n'oge ma ọ bụru e jiri usoro Ponseti gwọọ ya. Ihe mekwaranụ o ji wee dị otu a bụ nkwusi a na-akwusi nsokwunye ihe ọgbugba ọkpukpụ n'oge. Ndighachị a na-esitekarị n'ọkpukpụ ụkwụ na na ngbanwe pütara ihe mana ọ pürü inozị ka oge na – aga.

Nhorọ usoro ọgwugwo ụdi ụkwụ ncheihu n'elu ka püta ihe ọzo gunyere ụkwụ ndị e si n'usoro ọgbugba maobụ usoro ọzo na abughị usoro Ponseti.

Udi ụkwụ ncheihu n'elu gbara gharị

Udi ụkwụ ncheihu n'elu a na nsogbu ndị ọzo na – agakota ọnụ. Jiri usoro Ponseti malite. Ogbugba nke a na – enye nsogbu karışia.

Ukwụ ncheihu n'elu sikakwuru ike: Udi a nwere ike idị ntakirị maebụ buo ibu. Ndị buru ibu na – aka sie ike n'ogbugha. Ha na – adị mkpirisi, ma na-enwe ahịrị (lajin) n'oboụkwụ, na mpaghara akuku akpụ ụkwụ ma nwее mpe mpe na ọkpukpụ mbø niile nke mbụ, tinyere mgbati, hiri nne n'ebé o metütara mbiakota ọkpukpụ metatasalị falangi (ihu 22) Udi nrurụ a na-apüta ihe na nwata kwesirị ka a kpoo ya ozuru oke.

Ọriá ndjugbu a gbasara ụkwụ ncheihu n'elu na nrurụ ndị ọzo metütara oge onye ahụ ka nō n'afọ (ihu 23) Ụkwụ ncheihu n'elu so n'orìa olorohụrụ (ndị ugbua) ọgwugwo n'uzo Ponseti ka bùkwa ụzo nlekota kacha mma mana, o nwere ike sie ike na ihe nluputa ya ga esi ike n'ikwu ihe ọ ga – aluputa n'ikpeazu gbadoro ụkwụ n'ihe butere ya kama n'ụkwụ ncheihu n'elu ahu.

Nke a bụ ọnodu gbasara ụkwụ ncheihu n'elu, nke mere ka ezigbo uto hapụ iwere ọnodu. Omumaaatu ya bụ nsukọ nke sinkondrosiisi.

Ukwụ ncheihu n'elu metütara nrurụ dị n'akwara dị n'ime ahụ dika meningoileosele..

Ukwụ ncheihu n'elu kembuterenụwa. Nke a gunyere strita displasia.

Nkedo n'usoro Ponseti

Mbido

Mbido maka iji akwa (plasta) mee nkedo gunyere iji karama/aba mee ka nwa ahụ kwusi ibe akwa maobu, e nye ya ara. Oge o bula o kwere omume, chọ o nyen nwere ozuzu n'uzo a maka nnyemaaka. Mgbe ufodu, o di mkpa ka ndị nne na nna nye aka. Mbido ogwugwo a di mkpa [2]. Ihe nnyemaaka a, [kpom buluu] na – ejide ụkwu ahụ, ebe ọgwọ [kpom uhie] na-eme ya bụ mgbati.

Njide na nkedo.

Jisie ike bidu n'oge ọmụmụ nwa ahụ, Hụ na nwa ahụ na ndị new ya nwere obi ruru ala. Kwee ka ya bụ nwa na-eri nri n'oge a ya bụ mgbati na – aga n'ibu.

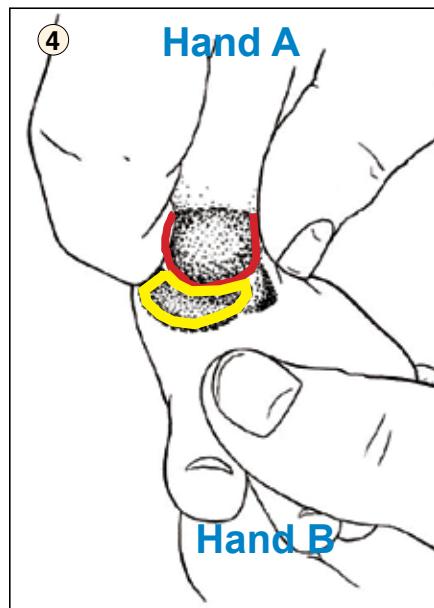
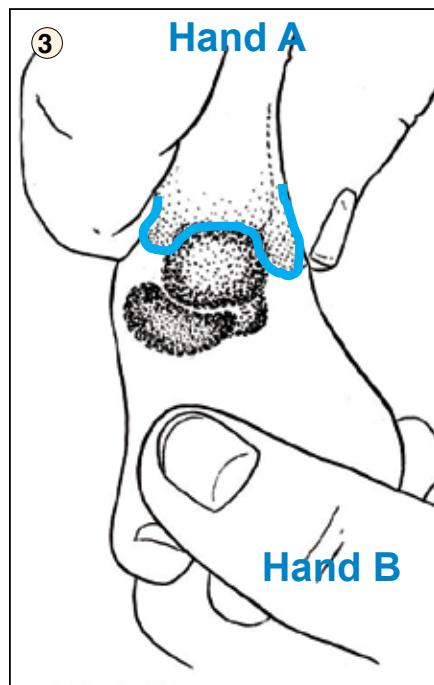
Gbaa mbọ choputa n'ebe ọkpukpu ahụ di.

Usoro a di mkpa [3]. Na mbu, nyochaa mpaghara ahụ a bụ akpụ ụkwu abu o [nke buluu]. Ihe i ga-eji mee nke a bụ mkpiṣi aka ahụ kacha pee mpe ya na isi aka "A", ka aka nke "B" na – ejide mbọ ụkwu na ọkpukpu ha si na ha tiputa. Ihe na-esote [4], wefee mkpiṣi aka ndị a ososọ rute n'akpụ ụkwu [nkewaputa keuchie], n'elu akpụ ụkwu (keuchie) di n'ihe akpụ ụkwu.

Maka na elu akpụ ụkwu di n'etiti (ma bürü nke merela mgbacha) ya na ọkpukpu kacha püta ihe fôro obere ka ha na-emekuta onwe ha, i nwere ike imetu isi akpụ ụkwu (uchie), bụ nke uru ahụ na-ekpuchighi nkeoma. A ga-emetu ihu mpaghara ọkpukpu ikiri ụkwu a na-ag a obere obere n'akụkụ okpuru isi aka n'ime akpụ ụkwu.

Nnwogharị

Iji ike mee ka obo ụkwu diri n'okpuru akpụ ụkwu so n'ihe bụ nnwogharị. Choputa isi akpụ ụkwu a. E wepu ọkpukpu akpụ ụkwu, nrụru metutara mpaghara ụkwu ncheihu n'elu niile ka a na –edozi n'otu mgbe. N'iji mee ka ndozị a nwee isis, i ga – gachoputarị isi ime akpụ ụkwu a, nke bụ isi ije n'ogbugba ọkpukpu a.

Mee ka mgbehu ükwu pee mpe.

Usoro mbu na nlekota maqbü na ndozi bu idozi nrurü nke mgbehu ükwu site n'ime ka ihu ükwu na azu ya diri n'ezi usoro mgbehu ükwu bu nke kacha püta ihe n'ime [1 edo edo] bu maka onodü ihu ükwu di na mgbe niile n'umü a mürü öhürü. ihe kwesirinü bu ime ka ükwu ime ahü latü elu, iji rute n'ogo ükwu a türü anya (2 ru 3). Ükwu ihu a ga-eche ihu n'elu nke na, nnyocha obo ükwu a na-egosipüta elu na-adichaghi elu, dichakwagbi ala. Ndötü ükwu ihu na nke azu iji nweta ihu ükwu di n'üdi kwesiri ya di mkpa maka mgbatı iji dozie ya.

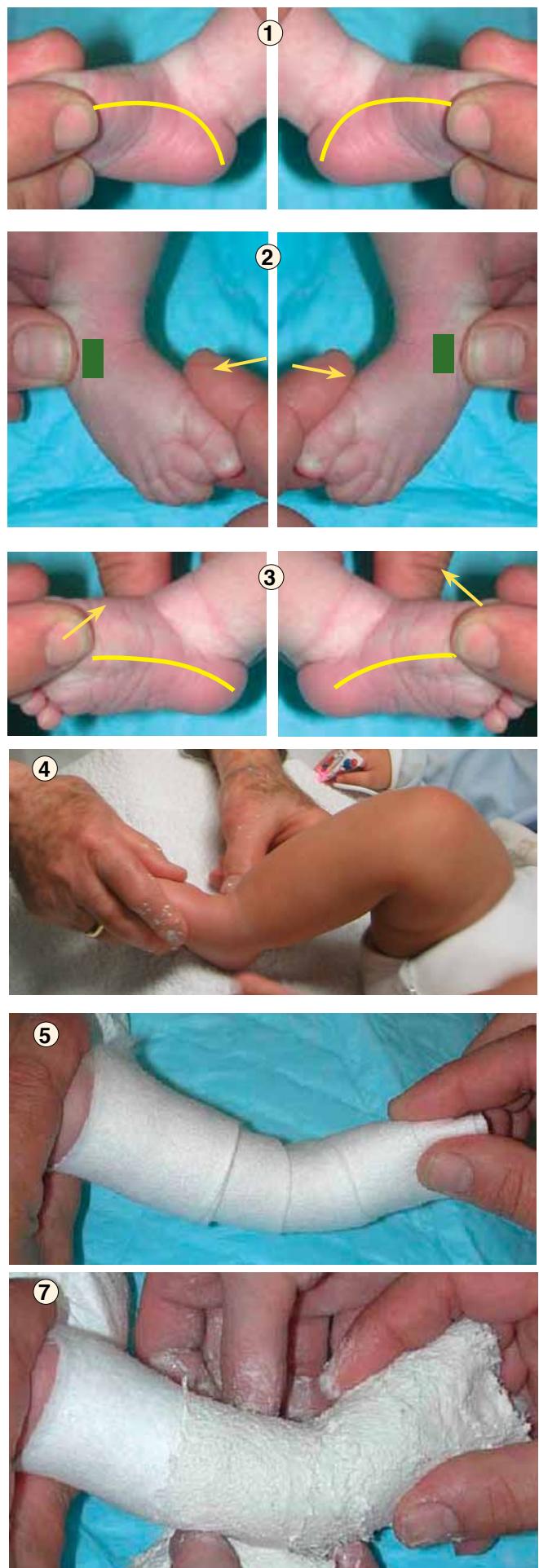
Usoro e ji eme ndotü

Dkt. Ponseti türü aro na e kwesiri iji akwa (plasta) mee nke a n'iheria ọ naghi eri nnukwu ego, tinyekwara na ọ di mfe otu a karja iji lifirifi abuba.

Tutu ndotü n'uju: Tutu a malite igba ıkpukpu, a ga – ebu uzor jide ükwu a otu di mma. A naghi emetu ikiri ükwu aka ka e new ike mee ka ıkpukpu ikiri ükwu nodü n'etiti (4).

Nkenye akwa. Tinye soso mpe mpe akwa [5] iji mee ka ögbugba ükwu ahü malite. Mee ka ükwu ahü diri n'onodü kwesiri ekwesi site n'jide mkpisi ükwu biagide ya na ime.

Ime nkedo a. Buru uzor kedo akwa plasta a n'okpuru ikpere, mee ka plastaa rute n'apata ükwu. Jiri ugboro ato maqbü anö gaa gburu gburu mbø [6] jirizie nwayo were ya garuo n'ikpere [7]. Tinye akwa plasta a ka ọ diri lorij. Pisitü plasta ndi aka ike n'elu ikiri ükwu. Jidesie ükwu a aka ike site na mbø ükwu ma kedo akwa a n'uzor mkpisi ükwu ndi a ga-enwe oghere.

Nkedowanya akwa a. E jiła ikike biagide akwa (plasta) a aka ka i na-eme ndotị. Jiri nwayo bia ya.

E jiła ikike oge niile ka isi mkpiṣi aka ka dì n'akpụ ụkwụ. Kama, bjakwasị aka ma wepukwu ya ozigbo. Mee nke a ugboro ugboro ka iwe hapụ jrupe ahụ. Ka i jidere ụkwụ a n'usoro dabara adaba maka ogbugba ya, kedo akwa a n'isi akpụ ụkwụ. Mata na isi mkpiṣi aka ekpe n'oge a na -ekedo ime elu akpụ ụkwụ, ebe akanri na -ekedo ihu ụkwụ, chere n'elu. A na-ekedo okpukpụ. A na – ekedo okpukpụ ege ụkwụ keazụ a iji mee ka obo ụkwụ dì obosara maqbụ nrụrụ okpuru ụkwụ. A na-ekedo ikiri ụkwụ nkeoma site n'ikedo akwa a n'elu azu ụkwụ tuberositi nke ime ikiri ụkwụ keakpụ ụkwụ abụ ka a na-ekedokwa nkeoma. A na-emetụ ime ikiri ụkwụ aka oge a na-ekedo akwa. Nkedo a kwesirị igbaso ezigbo usoro. Kwa ngbe, kwa mgbe, tufee mkpiṣiaka gi iji gbo-chie mbijambịa siri ike b'out ebe ọ bụla. Gaa n'ihu n'ike ya ru oge akwa a siri ike.

Mee ka nkedo rute apata Jiri mpe mpe akwa hiri nne n'iji mee nkedo a ma mee ka o rute n'etiti ma, gbochie mmerụ ahụ [2]. E nwere ike iji akwa a gaa azu gaakwa ihu n'okwu ikpere nke na-eme ma nwepu akwa a nyee nsogbu.

Mee ka akwa a dịrị larji. Mee ka akwa obo ụkwụ nödụ mbo ụkwụ nso [4] ma lana akwa ahụ n'azu ọkpukpụ mbo ụkwụ dika e ziputara na ya bụ akwa (plasta). Jiri mpekele mma koputa akwa a e kelara azu site n'ibechapụ ya n'etiti plasta ahụ na mbụ site etiti na akụkụ ga-esotezi. Kwe ka akwa ara mbo ụkwụ ahụ nwere onwe ha maka mgbatí zuru oke. Ịtụ otu nkedo plasta nke mbụ ahụ dì oge e mechara ya [5]. Obo ụkwụ ga – adị n'ekwuajnọ ebe ụkwụ ga-adala azu.

Njirimara ndotị zuru oke

Hụ na a dötiri ụkwụ ahụ nkeoma, were ya rute n'ogo o'rụ 5 nke obo ụkwụ chere ihu n'azu, tutu ọru amalite nahụ ahụ.

Ama kacha mma n'iji mee ndotị zuru oke bụ inwe ike tulee ọdịdi ikiri ụkwụ oge o siterela n'okpukpụ ya püta ihe.

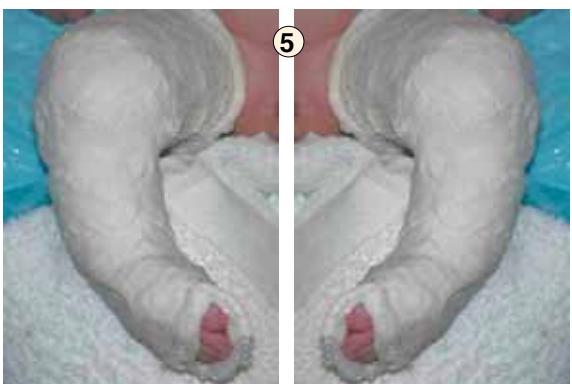
Ndoti ruru ogo 60 dika ọ gbasara iħu ege ogodø nwere omume.

Inwe obere volugoosi nke os. kalusis ihe. A na – eme nke a site n'tiri pütara azu ụkwụ aka ike na os kalos.

Chetakwa na nke a bụ nrụrụ dì n'udị ato na kwa na a na-eme ndotị ha n'otu oge. A na –eme ya site n'ime ka obo ụkwụ nödụ n'okpuru isi akpụ ụkwụ ekwesighị ka e chee ya ihu n'ala.

Nluputa nke ikpeazu.

Na njedebe ogbugba ụkwụ, a, ụkwụ ahụ na-adi ka a gbafeela ya bụ ọgbugba ofe, dika ọ gbasara otu ụkwụ nkịtị kwesirị idị, oge a na-agatije. N'ezie, nke a apụtaghi ndotị fere ofe. Ọ bụ mgbatí ọkpukpụ n'udị ọ dabara adaba. Ụdị a bụ iji dotizuo, dozichaa ma nye aka n'ime ka nsogbu a hapụ iloghachi azu na iħu na e nwegħi oghom ọ bụla nye ya bu ụkwụ na mgbe n'ihu.

Nrụhię ọrụ nkedo

A gbasoro usoro ndị a maputara, nrụhię agaghị abata n'orụ nkedo.

Nrụru sitere n'azụ ọgodo ụkwụ: Nrụru nke a na-apụta ihe n'ihi mgbatị e jiri usoro na-adabaghị adaba mee dika ọ gbasara ndotị ụkwụ n'udị siri nnukwụ ike na-adagide n'ahu azu ụkwụ

Mkpisi ụkwụ iṣükọ asụkọ bụ maka nkesi ike e kesiri plasta n'elu ha.

Nkedo ikiri ụkwụ idị obosara pürü ipuṭa ihe ma ọ bürü na oge a na-agbatị, e jiri ikike biagide, kama ikenye mpe mpe akwa n'akpụ ụkwụ ahụ.

A na –edozi mmerụ ahụ dị ukwuu site n'ijiri mpe mpe akwa ọhụrụ biagide maqbụ dötia ya.

Mmerụ ahụ na-afụ, ụfụ na-adị ma a gbasoro ajọq usoro. Ama ndị kacha apụta ihe gunyere isi akpụ ụkwụ idị n'elu ikiri ụkwụ, n'okpuru isi ọkpukpụ mbọ ụkwụ na n'anụ ahụ na-enye aka makanjepụ ije.

A na- enwe nkedo n'ebe e nwere mmerụ dị omimi, dötia ma hapụ ya otu ahụ ru otu izu iji mee ka o ruchie. A ga-agakwu n'ihu ime mgbatị a ma, a ga-akpachapuruanya mee nke a.

Mwepụ ihe nkedo:

Wepụ ihe nkedo ọ bụla n'ulogwụ, tutu e tanye nke ọhụrụ. Hụ na e wepughị ihe nkedo tutu e jee ulogwụ maqbụ, n'ulọ ọgbaa n'ihu na ime nke a pürü ime ka e leghara ọtụtụ ihe dị mkpa anya n'ime mwepụ ihe nkedo a ma ọ bürü na e meghị ya n'ulọ ọgbaa.

Nhoro usoro mwepụ ihe nkedo: Hụna e jighị mkpà n'ihi na nke a pürü iyi nwa ahụ na ndị new ya egwu, meekwa ka mmerụ ahụ dirị.

Mwepụ mkpà Mee ka ihe nkedo a dirị n'ime mmiri n'ihe dika nkeji 20 ka o nwee ike dee (maqbụ rọ arọ) bijazie jiri akwa dị mmiri kechie plasta a tutu mwepụ ya na-ewere ọnọdu. Ndị new nwa ahụ nwere ike mee nke a n'ulọ tutu ha agaa njem nleta a. Jiri mkpa plasta [1] ma bepụta ya nwayo nwayo [2] iji hụ na e nweghi mmerụ a'hụ. Buru uzo wepụta nkedo a na mpaghara ikpere [3]. Na njedebe, wepụta nkedo nke dị n'ala ala ikpere[4].

Nrịro na mwepụ: Nke a bụ usoro kacha mfe maqbụ baa uru mana, ọ na –ewekarị oge. Mee ka nkedo dirị na mmiri ofuma [5], mgbe ọ rorọ ofụma, tóchapụ ya bụ nkedo [6]. N'iji mee ka usoro a dírikwuo mfe, kwe ka ùsò akwa ahụ dirị n'udị ọ ga-adị mfe na nkọta.

Ndahie ndị na-apụtakarị ihe n'okwu nlekoṭa:

Pronation or eversion of the foot

Nche ụkwụ n'elụ: usoro a na-eme ka nsürü ụkwụ kachaa njo[1] site n'ime ka mgbehu ụkwụ karịa otu o dì na mbụ. Ukwụ ncheihu n'elụ enwegrí ihe o bụla o na-eme iji mee ka okpukpụ ikiri ụkwụ a gbatirila agbatı nozie, bụ nke na-anodukwa otu ahụ o dì nke n'okpuru ikiri ụkwụ. O na-ebutekwaariị nrurụ ọhụru site n'itughari etiti na ime ụkwụ ma na-ebute obo ụkwụ a igba n'elụ, dika ọdidi agwa. “*Gị echela ụkwụ ihu n'elụ*”.

Ntughari obo ụkwụ na mpata iji mee ka ndotị okpukpụ ikiri ụkwụ ka dıkwa na mgbehu ụkwụ:

Nke a na-ebute ndahie mpata keazụ akpụ site n'itughari akpụ ụkwụ. Ndahie a bụ nrurụ site n'ime ikiri ụkwụ. Gbochie nsogbu a site n'idozi ụkwụ na mgbehu na site n'ichetụ ya n'elụ iji gbatja ụdọ okpukpụ mbọ ụkwụ ttinyere mbibia maka elu mpaghara isi akpụ ụkwụ [2 ọnodu isi mbọ aka] Nke a na-emie ka okpukpụ ikiri ụkwụ na mgbehu nwee isi.

Mgbati site n'usoro kite:

Kite kwenyere na e nwere ike idozi ihu ikiri ụkwụ site n'itughari okpukpụ ikiri ụkwụ O mataghị na okpukpụ ikri ụkwụ nwere ike itughari sọsọ mgbe a dottiị ya (ya bụ ntughari na mpata) n'okpuru ime okpukpụ ụkwụ.

Ndotị obo ụkwụ n'etiti ụdo jidere mbọ ụkwụ site n'iji isi mkpisi mbọ aka (eze mkpisi aka) biagide akụkụ mpata obo ụkwụ dì okpukpụ mbiakorọ okpukpụ ikiri ụkwụ nso [2 kpom ojii] na-egbochi ndotị nso n'isi akpụ ụkwụ [2 kpom keuhie].

Casting errors

Ka e mechara mgbati okpukpụ n'ọnodu dabara adaba, o dì mma ime ka ụkwụ ahụ hapụ imegharị emegharị n'udọ [dì akpụ ụkwụ nso] oge o dirilà na ndotị kacha ogo. Na ndotị, ụdọ a na-atochapụ iji mee ka ndotị kwe omume mgbe ozọ.

Ndotị maka ụkwụ dì mkpumkpụ: ndotị a ga-eruriri n'ihu nkwasị ike [n'etiti apata abụo mmadu]. Ndotị ụkwụ dì mkpumkpụ anaghị agbatị okpukpụ ikiri ụkwụ [3].

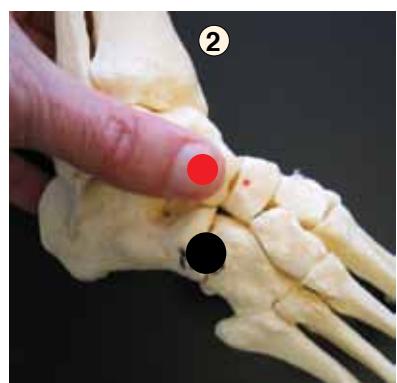
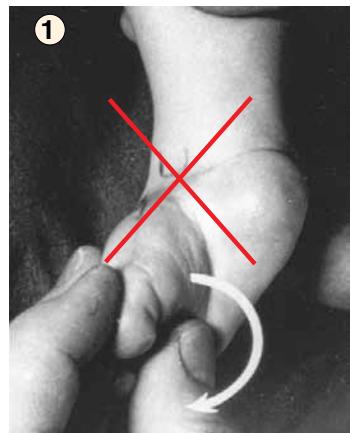
Mgbazi mbọ mkpoihu n'ala mgbe oge ya na- erubeghi: Mbọ o bụla a gbara n'iji gbazie mbọ chere ihu n'ala tutu a malite igbazi ikiri ụkwụ na obo ụkwụ chere ihu n'elụ ga-ebute nrurụ ihu n'ala site n'idozi mbiakorọ okpukpụ akpụ ụkwụ ozọ, site na ndotị ime ikiri ụkwụ.

Nhapụ itinye ihe nkwado abalị dabara adaba.

Gbanari iji ihe nkwado ụkwụ dì mkpumkpụ [4] maka na o naghi ejide ụkwụ otu o kwesiri [4] ihe nkwado kempata kwesiri, ka e jiri ya rụo ọrụ n'uju ruo ọnwa 3 na n'abalị ru afọ 4. Nhapụ iji ihe nkwado dabara adaba rụo ọrụ n'uju bụ ya na-ebutekarị nlaghachi azụ n'ọrụ mgbati.

Attempts to obtain perfect anatomical correction

Mbọ dì iche iche n'iji nweta ndotị zuru oke o dabaghi adaba isi na mgbazi e mere n'oge iji dozie okpukpụ dahiere adahie ga-eme ka mmewere okpukpụ e jiri otutu oge mee gosiputara nrurụ n'udị n'udị. Ka o sila dì, a pürü ituanya ka ụkwụ ncheihu n'elụ rụo ọrụ nkeoma otutu oge. E nwegrí ihe o bụla jikorọ nnyocha okpukpụ na nrumorụ otutu oge.

Njedebe akwara

Àmà ngosi njedebe akwara.

Njedebe akwara na-egosiputa àmà pürü ime ka e nwee ike dozie mbø nrüdere n'ala oge mgbehü ükwu ndotí na ngosi ndahie bu ndí a gbazirila n'uju mana, mgbehula azú fôduru ihe di ntakiri karìa ogo (digiri) 10 elu. Hù na mgbatí zuru oke di iji mee ka njedebe akwara nwee isi.

Njirimara ndotí zuru oke.

Hù na obo ükwu a, bu nke mgbatí ya zuru ezu, ka ükwu ahü nwee ike bata n'ime ntü ala ogo 'o' ruo '5' tutu mmalite njedebe akwara.

Àmà ndí kacha mma maka ndotí zuru oke bu inwe ike lebaa anya nkeoma n'onodù ihu okpukpü ikiri ükwu oge o jiri ike na-aputa ihe site n'okpukpü akpü ükwu.

Mgbatí ruru ogo 60, na ntünyere ihu ime azú ikpere nwere omume.

Ntakiri uru. Enweghi na nnwem ntakiri uru ahü nke di na 05 kalsisi pütara ihe. Ana – eme nke a site n'itisi azú ükwu aka ike na 05 kalos.

Chetakwa na: Nke a bu nrüru di ató n'ime out, na kwa naa na –agbatí ha n'otu oge na – eme nke a site n'dotij obo ükwu, site n'okpuru isi ikiri ükwu. A naghi agba obo ükwu a ihu n'ala maolì.

Njikere

Jikere ezinaulo site n'ikowara ha usoro kowaara ha na njedebe akwara bu obere usoro a na-agbaso site n'aka onye anestetiiki na-ahü maka ndí orìa, ma buru ndí na-ebighi n'ulogowu.

Mee ka ngwaorù gi niile diri na njikere tutu i malite ɔru [1]. Horò mma mbjakorò okpukpü gi díka N11 maobu N15, maobu mma ntakiri ozo.

Njikere anu ahü. Dozie obo ükwu a nkeoma site n'etiti ogodo azú ruo n'etiti obo ükwu, ebe onye nnyemaaka ga-ejiri otu aka ya jide obo ükwu a aka site na mbø ükwu, ebe mkpisi aka nke otu n'ime aka ya na apata ükwu ya na nke ozo [1 ihu na – esote].

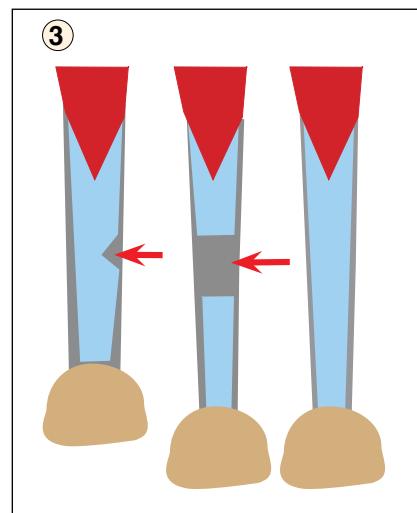
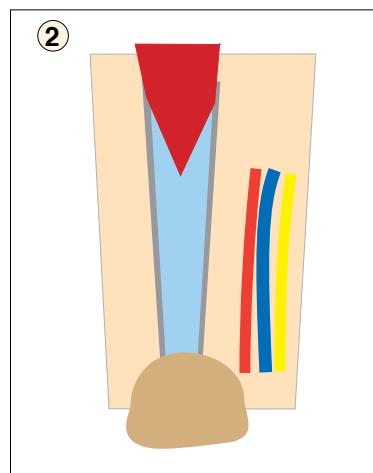
Mgbochi ụfụ: E nwere ike jiri obere ihe mgbochi ụfụ ọdi nala dote nso n'akukü akaị ükwu [2 ihu nke na-esote]. Matakwa na mgbochi ụfụ ọdimala karia akarìa, o na –eme ka nleba anya nkeoma n'akaị ükwu a sie ike ebe usoro a ga – esinyekwa ike nke ya.

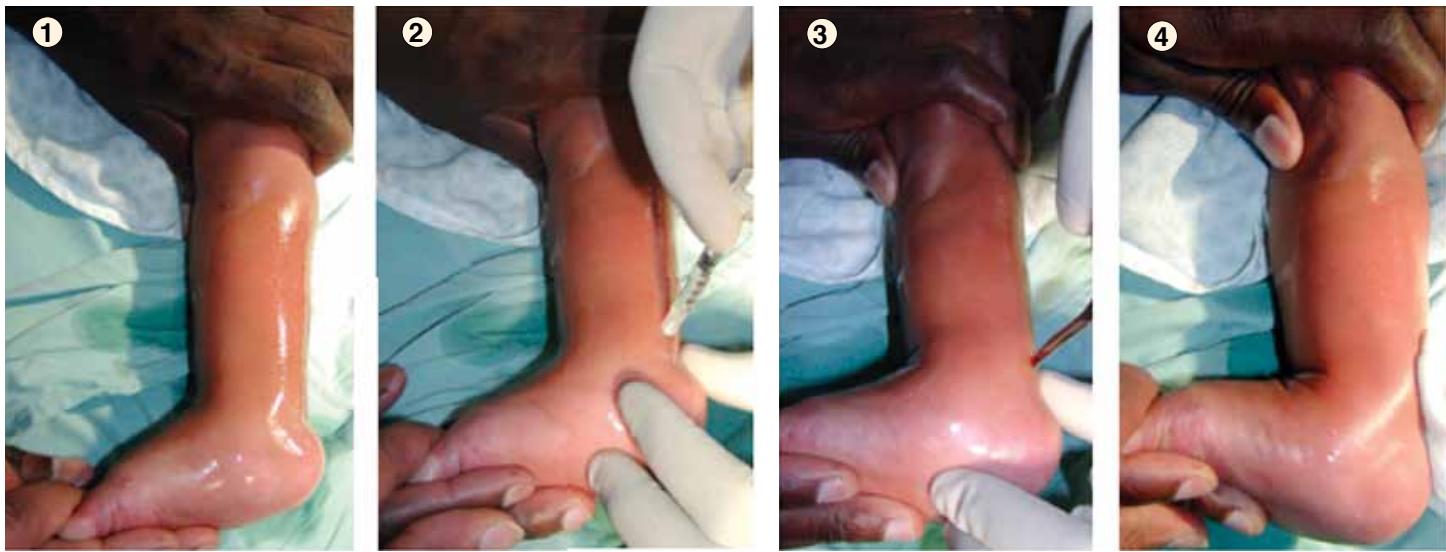
Njikere maka mbepu akwara azú:

Ka onye nnyemaka na-ejide obo ükwu a rue ogo ndala azú, horò mpaghara jiri ogo 1.5 cm diri elu karìa akwara n'elu okpukpü ikiri ükwu. Mesa obere anestetiiki ọdibendí diri nnukwu, o na – eme ka nleba anya nkeoma a hapü inwecha isi ma meekwa ka usoro a sikwuo ike. Buru mmewere ahü n'obi. Ukwu nuoroaskula di n'ime mpaghara ihu ikiri ükwu [2] Akwara jidere anu ahü na okpukpü [buluu mfe] di n'okwu akaị (ocha).

Mpaghara ukwu anu ahü

Tinye mma ntakiri a, site n'etiti che ihu n'akaị ozigbo [3 ihu nke na-esote]. Dote ya mbadamba n'etiti akaị. O di mme ka mkpachapü anya diri, ka hapü idí mmerü ahü hiri nne. Okwu akwara azú (ocha) anaghì enwe nkewa. O na-akwüru chím [3]. A na-atugharizì mma ahü nke wa na ihu nkö ya ga – eche n'azú nso akaị ükwu, a biazie tugharìa ihu mma a azú. A na –emetü otu poopu aka oge mpaghara a di nkö na mma ahü, na – ahapuzi akai ahü obere obere. A naghi ebepu akaị kpamkpam karìakwa ma e metürü poopu a aka mgbehula azú di ka ogo rurü site 15 ru 20 ka a na-enwetakari ka mpaghara ukwu anu ahü (4 ihu na-estote).

Mgbati ka nke ukwu akwara gasiri

Ka gbatichara erekpukpu uko, site n'ukwu akwara, tinye nkedo nke ise [5] ka e merela obo uko agbatia rute ogo 60-70 dika ọ gbasara akpu uko na mgbehu azu di 15. Obo uko biaziri dika a gbasere ya ofe dika ọ gbasara apata. Nkedo a na-ejide obe uko a ruo izu 3 ka e mechara mgbati. Ọ buru ya arọ arọ maobu metoqo tutu izu 3, o kwesiri ka a gbanwee ya, N'ezie, e nweghi inu ọgwụ di mkpa. Nke a na-abukari ọgbugba nke ikpeazu n'usoro nlekota.

Mwepu ihe nkedo:

A na-ewepu ihe nkedo a ka izu 3 gasiri. Mgbehu ruru ogo iri abu nwere omume ugbu a. Ogwugwo akai ewerela onodu. Onya pütara ihe site n'ogbugba uko a buzi ntakirị ihe. Obo uko adila na njikere maka ihe nkwado (6 ww). Ọ di ka a gbatifeela ya bụ uko. Nke a na-ebutekari obi iko n'elu nye ogbaa. Kowaa na nke a abughi mgbatifee ofe, na ọ bụ mgbati zuru oke.

Ndahie na-abata n'oge omume njedebe anu ahụ dika ọ gbasara mgbati.

Mgbazi mbo mkpo ihu n'ala mgbe oge na -erbeghi: Mbo iji gbazie uko tutu a gbazie ahụ ikiri uko na ikiri uko iche ihu n'elu ga-ebute nruru. E nwere ike gbatia mbo chere ihu n'ala site na mbjakotara erekpukpu akpu uko ozø na ndoti ime uko. Mbepu akwara azu apata na-aputa ihe oge mgbehu uko, mgbati na ngosi ndahie nwetacharala ndoti nke ha.

A hapu igbatı ukwu anu ahụ n'uju: Mgbati nzamaahụ e jiri poopu maobu "snaapu" na - egosiputa ukwu anu ahụ n'uju. Ọ buru na e meghị nke a, ọ pütara na e nwetabeghi ukwu anu ahụ n'uju, ma ọ buru na e nweghi poopu maobu snaapu.

Ihe nkàdó

Bracing is essential

Na njedebe mgbatì, a gbatìala obo uko n'ebè o fere ofe nke kwesìri irute ogo 60-70 [mpaghara uso apata]. Ka e mesìri na mpaghara ukwu anu ahù, a na-hapù nkèdo ikpeazu ru izu 3. Ndumodù Ponseti ugbu a chòziri ihe nkwoado n'iiji nyere obo uko a aka n'igbatì na mgbèhu. Nke a bù ókè a tapadoro rírí ikpeazu nke ákpó uko mbò ghère oghe. A chòro ogo mgbatì obo uko iji mee ka mgbatì okpukpù ikiri uko na nke ihu uko bùru ihe dijìri gawa ma gbochì nloghachi azù. Uru akwara ndì dì n'ime ka na-adìrì na mgbatì ya ma o bùru na a na – etinye ya ihe nkwoado a ka e mesìri nkèdo. Na nkwoado, ikpere na – anodlùru nke onwe ha, ka nwata ahù nwee ike na-eme ngaghari iji gbatìa akaì. Mgbatì a na-eme obo uko n'ihe nkwoado a, tinyere obere mgbèhu (okpomòòkù) può n'ahù ya bù nwa) na-emeka uko ndì a na-erute n'ala nkèoma. Nke a na-enye aka n'iiji gbatìa anu ahù na akwara akai ikiri uko nke gastrokneñmìosì. Ichòwa ihe mgbochì nloghachi azù nrùru adighìzi mkpa n'ihi na ha na – esite na sòsò mgbèhu a eme ka obo uko gbatì a.

Bracing protocol

Usoro omume ihe nkwoado ka o gasìri izu 3 e mesìri na mpaghara ukwu anu ahù bù mgbe a na-ewepù ihe nkèdo wee tinyezie ihe mgbakwunye ozigbo. Mmewere ihe nkwoado a bù mbò ghère oghe bù nke akpó uko nke ikpeazu di elu ririri e kedoro n'osisi ogologo [1]. Maka oge o gbasara ndì dì otu otu, a na-edote ihe nkwoado a n'ogo di 60-70 nke ntùghari mpùta na mpaghara uko chere ihu n'elu na site n'ogo 30-40 nke ntùghari mpùta na mpaghara di n'udì kwesìri ya [2]. N'ebè o gbasara ndì dì abùo abùo, a na edote ya n'ogo 70 nke ntùghari mpùta na mpaghara nke o bùla. Osisi nkwoado a kwesìri idì n'udì a türü anya n'ogologo ka ikiri akpó uko a nwee ike toruo ngù ma a bìa na mbadamba [2]. Aro na-adighìzi mma n'itù bù işi ka e jiri osisi nkwoado na –adighì ogologo, bù nke na – agaghì adìrì nwa ahù mfe. Osisi nkwoado na –ehighì nne na-ebute orù mgbatì idabaghì n'usoro. O di mma ipiàji osisi nkwoado a rute n'ogo di 5 ru 10, mana kònvesiti ga-adì anya n'ebè nwa ahù nò, n'iiji jide uko ahù na mgbèhula azù.

O kwesìri ka e yiri osisi nkwoado a oge dum (ma n'ihe ma n'abali) n'ónwa atò nke mbù ewepùcharala ihe nkèdo. Ka nke a gasìri nwa ahù kwesìri ịna-eyiri osisi nkwoado ahù ihe dìka awa 12 n'abali, na-eyi ya awa 2 ruo 4 n'ehihie, n'ihe dì ka ọnùogugu dì 14 ruo 16 n'awa, n'awa 24 o bùla. Usoro mgbakwunye ihe nkwoado ga – adigide ru oge nwa ahù gbara afò 3-4.

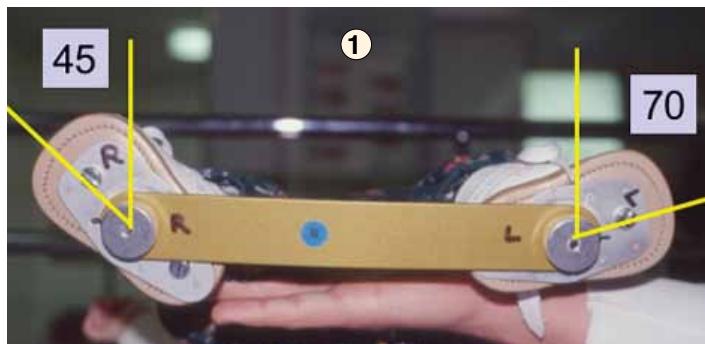
Kwa mgbe kwa mgbe, nwata a ga na-enwe ihe oke nramahù n'ikiri uko na na mpùta azù okporo ikpere ka o ji osisi nkwoado a na-agà. N'oge dì otu a, dìbìa a kwesìri ikwusi ntùghari akpó uko ahù dì n'osisi nkwoado site n'ogo 70 gbadaru ogo 40.

Uru emem nkwoado

Mbò Ponseti tinyere isite n'anu ahù nke ukwu anu ahù n'oge dum egosipùtala nlùputa bù igba ka o sila dì, ma e nweghi nsogide site nloghachi nsogbu ahù na-eru ogo 80%. Nke a megidere nloghachi ahù dì 60% n'ebè o gbasara ezinàulò ndì na-eme nke a. Morcuende na ndì ozo.

Mgbe kwesìri ikwusi ime nkwoado.

Ru ole mgbe ka nkwoado nke abalì kwesìri iga n'ihi? Dìka o di n'ímata ogo nrùru, aro anyì bù ka uko niile gaa usoro nkwoado ru atò 3 na 4. Imeriime ümuaka na-agafe usoro a otutu oge nke na, o na –abuzi uzò ndù ha. O bùru na afò 3 agasìa, nsogbu adìkwaa, o pùru ibù ihe dì mkpa ka a kwusi nkwoado a. A na-esogide nwata a iji hù àmà nloghachi n'oge, o kwesìri ka a maliteghachì emem nkwoado a ozò ozigbo.

Udjị emen nkwado

Mmegharị n'uzo mbụ nke nkwado Ponseti nwere uru ụfodụ. N'iji gbochie obo uko wụ a isite n'akpo uko wụ ahụ dakapu, e nwere ike dote ibé ákwà n'elu akpo uko wụ ahụ [1]. Atutu oğhụrụ a na – eme ka obo uko wụ nwere onwe ya oge ọ di n'ime ihe nkwado, na-adị mfe n'itinye ya nwata ma kwe ka ọ gagharịa. Idị mfe a pürü inye aka mee ka e nweta mgbazi dabara adaba. Otutu n'ime ihe nkwado ndị a ka e gosiри [1-7].

H.M. Steenbeek bụ onye na-arụrụ Christ Offel Blinden Mission ọrụ na katelemwa Cheshire Home na Campala, na Uganda, gosiptara ihe nkwado e nwere ike isite na ngwaorụ di mfe ma dirị nso meputa [2]. Ihe nkwado a bara uru n'ime ka ọrụ mgbatị bawanye ụba, di mfe n'iji rụq ọrụ, di mfe na mmeputa; na-adighị ọnụ, ma ya abakwa uru nye ụdị ọrụ di ichi iche [Ihu 26] maka ozi n'uju banyere ka e si emeputa ya, kpotụrụ Michiel Steenbeek na steenbeek.michiel@gmail.com maobu www.global-help.org.

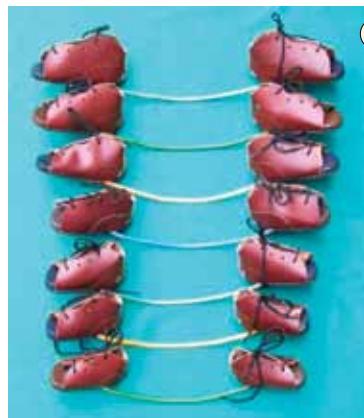
John Mitchell esitela na ntuziaka Dkt. Ponseti seputa ihe nkwado. Ihe nkwado a nwere akpo uko wụ bụ nke e jiri leda rorɔ arọ nkeomma na obo uko wụ rọba wee mee ma bürü akpo uko wụ e mere ka ya na uko wụ nwata ahụ dirị nhathanha. Nke a mere ka ya bụ akpo uko wụ dirị ezigbo mfe n'iji gaa ije [3]. Hụ: www.mdorthopaedics.com

Dokita Matthew Dobbs nke ụloqwukwọ ngwomorịa na mach-adum Washington di na St. Louis, USA meputara ihe emem nkwado oğhụrụ maka uko wụ chere ihu n'elu, bụ nke na- ekwe ka uko wụ ahụ nwee ike gagharịa ma na-ejidekwa ntugharị obo uko wụ n'udị a türü anaya [4]. Otosiisi nke akpo uko wụ ka a chorɔ dika mpaghara ihe nkwado a iji gbochie ntugharị ihu akpụ uko wụ.

M.J. Markel meputara ihe emem nkwado nke na-enye ndị nne na nna ohere iji buru uzo yinye nwa ha akpo uko wụ bijazie sụnye akpo uko wụ nke ọ bụla n'ime agbaị osisi ahụ [5].

Dkt Jeffrey Kessler nke ụloqgwụ kaiser di na Los Angeles, na USA, meputara ihe emem nkwado na-adighị áró, dikwaghị ọnụ na ngote. Ejiri rọba siri “ $\frac{1}{8}$ ” n'ike wee meputa ya. Ihe nkwado a pürü ime ka nnabata usoro dirị n'ihi na, nwata a nabatara ya nkeomma. Hụ JPO-B 17:247 2008.

Dkta Romanus meputara ihe emem nkwado na Sweeden [7]. E jiri rọba rorɔ arọ mee akpo uko wụ a n'udị na ya na obo uko wụ nwata ahụ ga-adị nhathanha. E jiri leda na-enweghi ntupọ kpuchie ime ya nke mere ka mmeputa ya dirị ezigbo mfe. A na – ejị nchichi ntu kedosie ya bụ akpo uko wụ ndị a ike n'agbaị osisi ahụ.

Ngawanye n'emem nkwado.

Imeriime eziaüla na-adagba bụ ndị ahụ ghötara nlekota n'usoro Ponseti na uru ime emem nkwado a bara.

Ngawanye n'ihi n'ihe nkuzi:

Jiri ohere ọ bụla kuziere ezinaulọ ihe banyere nlekota n'uzo Ponseti..

Ihe ederede di oke mkpa ma ọ buru na ọ di. Akwukwo ndị e biputara site n'oge ru n'oge na-aba uru karja ekwurunqonu [1].

N'oge ndotị n'izu n'izu. Ka a na –eme nkedo ọ bụla jiri ohere ahụ kowaa maka nlekota ma rụtu aka n'uru di n'ime nkedo bụ nke e ji eme ka ndotị gawa n'ihi. Zaa ndị ezinaulọ ajụjụ ọ bụla ha jụru. Che ihu n'ezinaulọ ndị nwere ọnụnụ ọkụ n'obi ma zaa ajụjụ ha dum.

Jikere ezinaulọ maka emem nkwado Mata na nkum afọ n'ala pürü ibata, ọ kachasi, site n'ikwusi ime ihe nkwado n'oge na- ekwesighi ime nke a. Gaa n'ihi n'ima ọkwa mkpa mpaghara nlekota a di. Mee ka ezinaulọ mata na ngawanye n'iji ihe nkwado rụq ọrụ a di mkpa otu ahụ ọ di site n'inweta ndozi site na nkedo na n'ukwu anụ ahụ.

Ndumodụ maka ime nkedo:

Kesaa ihe omume: ozigbo e emchara mgbazi, duọ ezinaulọ a ọdu ka ha jiri ihe emem nkwado kporo ihe. Inye nna ihe omume ga-adaba n'oge ụfodụ.

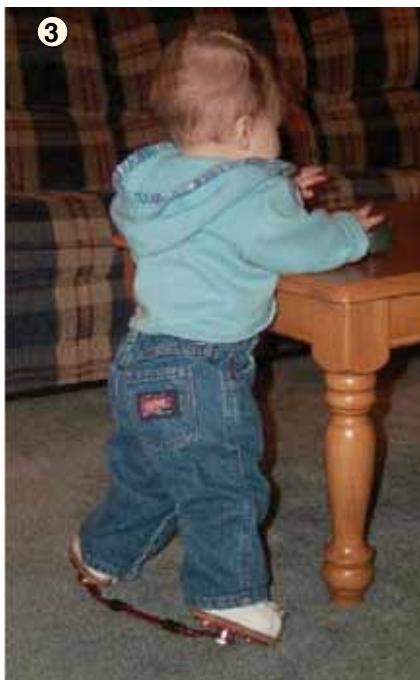
Mee ka ihe nlere anya díri iji gosiputa na ezinaulụ a pürü ime nkwado. Gosị otu e si ekedo ihe nkwado a. Wepụ ihe nkedo a n'ihi ha ma gwa ha ka ha kedo ya, ka i na –ele ha anya. Hụ na nwata ahụ nöziri nkeoma na ya bụ ihe nkwado. Qburu na ọ díjiraghị ya mfe, wepụ ihe nkwado ahụ ma lee ya anya nkeoma iji hụ na e nweghi mmerụ ahụ sitere na nkwado ahụ mee ya bụ nwata [2].

Ijikere nwata a: N'ubochi ndị mbụ a, tọ aro ka e wepụ ihe nkwado ahụ, nwa ntakịri oge ka nwata a nwere onwe ya. Duọ ndị new nwa a ọdu ka ha hapụ ịtọpụ ihe nkwado ahụ oge nwa a na-ebe akwa. Usoro a ga-enye nsogbu n'isoro ma ọ buru na nwata ahụ achoputa na a ga-ewepụ ya ihe nkwado ahụ oge o bere akwa. Mee ka ndị new nwa ahụ hụ ọrụ ime ihe nkwado a dika otu ihe kwesirị idị na ndụ nwata ahụ oge a ọ nọ na nwata [3].

Nsochi azu

Yie ụbочи nloghachi azu gi n'ihe dika mkpuru ụbочи 10-14 iji hụ ka ha si ejị ihe nkwado a arụ ọrụ. Ọ buru na usoro a na-agị nkeoma, yie ihe dika ọnwa ato di n'ihi maka ụbочи mbiaghachi gi. N'oge ahụ, e nwere ike kwusi jna-ekedo ihe nkwado a site n'ụtụtụ ru n'abalị. A ga-etinyerị ihe nkwado a n'oge nhim ụra nwata ahụ ya na oge ọ ga-ehi nnukwu ụra n'abalị.

Gosị nnyemaaka: Ọ buru na ezinaulọ enwee nram ahụ n'ihe nkwado a, kwado ha ikpo gi maqbụ ha abjaghachi n'ulọ ọgwụ.

Udidi ọdachi

Types of barriers

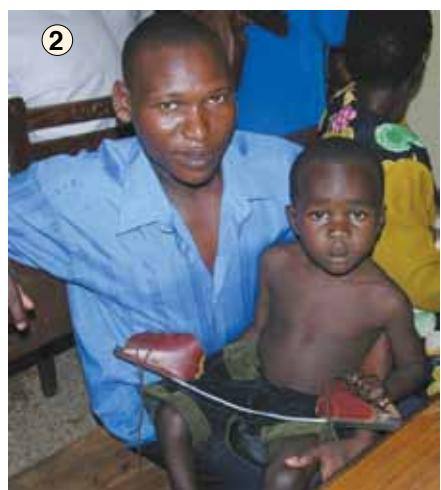
Udidi usoro nlekota ụkwu ncheihu n'elu ndi ọzo. Ndị nne na nna nwere ike chọq usoro ndi ọzo na-abughị nke Ponseti maka ọru nlekota. Ọgwụ ọdinala na usoro ndi ọzo anaghị adaba, tinkyewara na ha na-egbu oge ma mee ka nlekota Ponseti dịri kwuo ike. Soro ezinaulọ a chọq uzọ a ga – esi gboo mkpa a. Choqwa nnyemaaka ndi ọzo na-ahụ maka ọru ahụ ike, na kwa ọhanaeze.

N'ufodu nkwenye, ndi obodo nwere ike si na ụkwu ncheihu n'ala bu nluputa nkocha si n'aka ụmụajọ mmụo, amusụ, nkocha maqbụ ajọ omume nne nwa ahụ [1]. Ozi nduhie nwekwara ike sochie udị nkwenye a iji mee ka a si na nlekota n'usoro Ponseti angaghị arụ ọru.

Ọ bụru e kwenye na nwata a nwere nrụru ụkwu ma ọbu ụdi nrụru ọzo n'o n'onodụ a n'ihi ajọ omume ezinaulọ ya, nwata a ga-abuzi ihe ihere, ma na – ezo onwe ya ezo.

Omumụ n'ime obodo: ụmụaka a mürü n'ime obodo na-ebute nsogbu pürü ichie. Ha apughị inweta uru nnyocha ahụ na-esite n'aka onye ọru ahụ ike. E nwere ike ezinaulọ ụmụaka dị otu a agaghị achopụta na nwa ha nwere ụdi nsogbu a. Nke a ga – emekwa ka ha hapụ iħu mkpa okwu ọgwugwọ dị, n'oge.

Ngabiga ọdachi ga.

Nyere ndi nne na nna aka n'igabiga ọdachi site n'usoro ndi a na-esote.

Mee ka e nwee ụlo nlekota. Mee ka ngwa ọru n'usoro Ponseti dịri maka onye ọ bụla n'obodo.

Mee ka ndi nna sonye kwado ndi nna ịna-esoro ndi nne na-abia ụloqgwụ na kwa ka ha soro na nlekota. Ndị naa ghötara nna kwere na ha kwesiri iso ka o díkariri omume na a pürü inweta nkwardo nye nwunye ha na n'ilekota nwa ahụ [2].

Kpaa aro maka nlekota ma tọọ ntłolaa maka nloghachi azụ. Mee ka ndi na-enye aka mata maka ụkpuru ọgwugwọ a niile (nleta ugboro 20 n'ime afọ anọ).

Ntulekörtita aro na mmaputakörtita ụkpuru otu ha ga-esi nweta ego kwesirinụ. Gwa ndi nne na nna ma o bu ụloqgwụ ga-ahụ maka ego a ga-emefu na nlekota. Nye ndi nne na nna ntụziaka maka otu ha ga-esi hụ ebe dị iche iche e nwere ọfisi maka nlekota n'usoro Ponseti.

Ezi mmekorita: kwado “okike nnyemaaka” site n'ezi mmekorita iji gabiga oghom ndia. Ndị new nwa na ndi nnyemaaka ọzo na –eke ego mmefu na ihe ndi ọzo. Ndị na-ahụ maka ọru ahụ ike na-ekere ego mmefu na ọru ndi ọzo díri ezinaulọ a. Cheba uche maka iriọ ndi otu ụka, alakuba, ndi ọru ebere, na ndi ọso enyemaaka ka ha bịa nyere ụmụogbenye aka site n'okwu ejalọ maqbụ ndi enyemaaka ndi ọzo.

Education, respect, and reassurance

Ndümödụ, ugwu na mgbam ume: kowaaru ndi new nwa na ọhaobodo maka ụkwu ncheihu n'elu, ihe ndi na-ebute ya na kwa ndi ọru usoro ahụike pürü ilekota nsogbu ndi a. Nke a ga – enye aka n'iji mee ka a nabata ya bu ọnodụ.

Sopuru mkpa o dị, ndi nne ilaghachị ụlo ha ọso ọso site na-egbughi ha oge na-ekwesighị ekwesi..

Meghachị ka a mata na nsogbu a esighị ndi new nwa ahụ n'aka, na kwa na a pürü igwota ya kama na, o ga – egbu oge.

Nlögħachi ukkanus n'elu

Ichoputa nlögħachi azu

Ozigbo e weperu ihe nkedo a wee bido ime nkwardo, għażiex mba' maka ġiġi nwata ahu qozo n'usoro ndi a na-esote n'iżi hux mgħasoro usoro na ihe gasir na nlögħachi dì, n'ezie:

N'izu 2, ichoputa usoro abali na nke nhimura ehihi.

Ruokwa n'afø 3, tħalli n'qawha 4 niile iji hux na mgħasoro usoro dì na kwa na nlögħachi p'xtara ihe.

N'agħbata afø 3 na 4, għażiex n'qawha 6 qed bu

Site n'afø 4 ru oge ntolite, għażiex n'qawha 1-2 n'afø.

Nlögħachi n'oge

Nwata ahu na –egosiputa na mghatij ukkanus n'elu na nke ndola azu adiż-żarru ya nise, tħalli n'qawha 6-7 qed bu

Nlögħachi metru obere ukkanus:

Site n'injōcha obo ukkanus nwata a n'apata nne ja na n'oge qed na-aga ije, choputa ama ndi għosipputara nrur. Ka nwata a na-agħar onjōcha nso, nyochhaa maka nċċe obo ukkanus iħu n'elu ja. Nċċe n'elu na-abu maka na anu ahu ihu okporo ukkanus azu imiegħide peronja lu nke obere [1]. Ka nwa ahu si n'ihu onjōcha na-apu, lee anya maka ngosi ndahie nke akpu ukkanus [2].

O kweniżi ka e nyochha ogo mmegħari ahu akpu ukkanus nwata no őd na-enwiegħi ike maka mgħebula azu na ike nnabata mgħebula azu. Lee maka ogo ngagħar nke mpaghara akpu ukkanus na nke eti akpu ukkanus. O kweniżi ka ɔkpu kipu ndi a megharja onwe ha ahu na – enwiegħi onye ga-egħochi ha nke a. E nweġi ikike ngagħar nlogħachi azu.

Mkpatara nlögħachi azu

Ihe na – ebutekarji nlögħachi azu b'agħas-SOGħi usoro emem nkwardo. Morcuende choputara na nlögħachi dì n'ogo 6% n'etiti ezina u l-ndi għas-SOGħ ezi usoro, ebe qed na-adju 80% n'etiti ezina u l-ndi na-agħas-SOGħ ya. Q'burredi na nlögħachi n'qondi u ochi abata n'etiti ukkanus e mere ihe nkwardo, ihe kpatara ya b'akwara na-anqozigħi ahoxi p'okpuru obo ukkanus ma burredi nke puri iduba n'adidji mürja mürja nke obo ukkanus na nlögħachi.

Nkedo maka nlögħachi ga

E legharala nlögħachi Anaya. N'āmà nke mbu nlögħachi qondi, tħalli ihe nkedo site n'otu ruo n'atop iji għażiex obo ukkanus a ma nweṭtagħi mgħażi. Nke a na nke Ponseti mbu b'otu ihe ahu kwa. Ozigbo e doziri nrur ahu site na ndot, bidogħi ħi imi ihe nkwardo nke ngħakwunye osisi. Q'burredi na nwata nlögħachi nke ya fere ofe, mgħbe үfod, mgħażi na-adaba nkeoma [3].

Nlögachi mbø rüdere n'ala

Nlögachi nke ọnọdụ mbø irüde n'ala bụ maka nrụru pürü ibutere ọrụ nlekota ezigbo ọdachị. Ọ na-adị ka okporo uko na-eto ngwa ngwa karịa akai uko. Akwara anaghizi arụ ọrụ nkeoma, akai wee dírizie ogologo ma nwee ihe ótútó [1].

Dötịa site n'usoro nkedo uko dí ogologo ka a dötiri obo uko ikpere enwere onwe ya. Gaa n'ihu n'ime mgbatị kwa izu ruo n'oge uko ahụ hulara azu rute n'ogo '0'. Ọ bürü na e nwetaghị nke a, site na mgbatị dí 4-5 n'ümụaka ka nō n'afọ anọ, meghachị ndudu ahụ na mpaghara ukwu anụ ahụ ikiri uko. Ozigbo e dozirii ọnọdụ mbø irü n'ala, gaghachi azu n'ọnọdụ usoro emem nkwardo abalị.

Nlögachi ngosi ndahie ikiri uko

Nlögachi ndahie ikiri uko ka püta ihe karịa mbø nrüdere n'ala. A pürü ihi ha oge nwata ahụ kwụ ọtọ [2]. E kwesịri ịmalite ọrụ ndotighachi uko nwa ahụ oge ọ nō n'agbata ọnwa 12 na 24, ezigbo mgbaso usoro nkwardo wee na esote.

Ncheihu n'elu pürü iche

N'agbata ato 3 na 4, ụfodụ ümụaka nwere naani nrụru gbasara nche ihi n'elu ga -eketa oke na ndufe okporo azu uko [3]. Ndufe a na-akachadịri ire ma ọ bürü na nsịrụ ahụ bụ nke pürü iche na-anokwaghị ofu ebe. Gbuo oge n'usoro a ruo oge ọnwa 30 gasirị bụ oge àbùbà gbɔrọla ọkpukpu. Ihe nkwardo uko adizighị mkpa ka e mechara ndufe a.

Mmechi:

Ndaghachị ọ bụla were ọnọdụ ka mgbatị n'usoro Ponseti wechaara ọnọdụ na-adị mfe na nlekota karịa ndị were ọnọdụ oge a gbchara ha site n'usoro ọgbugba ọkpukpu ọdinala.

Ukwu ncheihu n'elu gbara għarji

Imeriżże u kwu ncheihu n'elu na-anqoz ka e jirila usoro nlekkota Ponseti lekċota ha nkeoma n'ihe ruru u għboro ise. Ufodu ukwū ncheihu n'elu nwere qdidi pürü iche nke na-eme ka ha wee ezig-bo oge na ndotj, wee site n'otu a mee ka nlekkota ha sie ike karja otu kxesir ħekw. Udī ukwū ncheihu n'elu jiri otu a sie ike ka a pürü imē nkewa n'udjdi dī iche iche.

Ukwu ncheihu n'elu a na –agbatighi.

E għbu oge na mgħatbi ukwū ncheihu n'elu a na-amaghix ebemsibia ya, nlekkota ya na-aka dīri njo ma na-anqkas idu na ngwot. Ngwot zuru oke nwekkwara omume ka nwata ahu na-etopu.

N'iji maa atu, nwata nwoke a no afq 3 nwere ukwū nchħieihu n'elu a na-agwogħi [1] mgħbe kxesir īme nke a. Ugbu a, e jirila usoro nkedo isii lekċota ya [2], bu nke ihe sotere bżżej tenotomi bu nke jidere ihe nkedo a ru izu 6. A għatris ukwū ahu n'u [3]. Site na nka Dkt. Shatique Pirani.

Na-agbanyegħi afq ole nwa ahu no, jiri kpomkwem, usoro Ponseti otu e si eji ya rroq oru malite, na-ebu n'uche na o pürü idu mkpa na a ga-achokwa a ka a ga – aru ya qza ma e mesja. O bħru na ogħugħba ezughi oke mana, a chokwagħi ġnabata nrur fu fodur, e nwere ike chōj iji őkpu kpu ror qaror aru irrużu oru agħġaqba a.

Ncheihu n'elu gbara għarji.

Ufodu ukwū chere ihu n'elu na-akarċha enye nsogbu na ndotj. Ha nwere ike sie ike n'udjdi a na-ejighi mara ha. Ya bu na unctioni a na-esi ezigbo ike n'ihi na o buggi usoro Ponseti ka e jiri għaa ja. Udī ogħugħba a na-eme ka nrur ozzo pūta ihe bu nke na –eme ka nlekkota sikwuo ike.

Nnwale Oge u fodd, nnwale na-egosipputa obo ukwū chere ihu n'ala nke ukwu n'akwara jidere mbq̊ ukwū ahjri dī n'elu ikiri ukwū na n'elu obo ukwū [aro edo edo 5] na mbq̊ ukwū buru ma dikarja mkpumkpu.

Ogħugħw q-nusoro Ponseti jiri mkpachapu anya bu īgħad iħlu na nkedo malite. A mata na ngwot ga – adi anya ya na na ogo ndaghħachji azu na-ehi nne.

Ndodq: Kpachapu anya ma choparda isi akpū ukwū na mputa. O pūtagħi ihe dika ihu usoro őkpu kpu ukwū. N'oge ndotj, mkpissi aka nke anq kxesir īdabber n'elu azu nke maliolqosi ebe isi mkpissi aka nke otu aka ahu ga-abjagide mputa isi akpū ukwū a hu [4]. A dotti għafex ogo 30 ka e rurula ogo 30, ihe ihu na, o kachas, na ndotj mgħbehu mbq̊ ukwū ahu rude re n'ala. A na-emetu akwara mbq̊ ndi a niile isi mkpissi aka n'out oge ahu [4].

Nkedo: Hụ na e mere ka nkedo rute n'elu mpaghara ikpere n'ogo '110' na nhuda ọnụ ụkwụ iji gbochie nhichapụ. Ihe dika nkedo dì 6-8 pürü idị mkpa maka ndotị nruru.

Usọ anụ ahụ: Usọ anụ ahụ dì mkpa n'otutu oge. Mee usọ anụ ahụ ka e dozirila mbọ ụkwụ na – arụde n'ala. O pekarịa mpe, ogo mgbehu azu '10' dì mkpa. Oge ụfodụ, ọ dì mkpa igbanwe akwa nkedo n'izu ka e mesiri usọ anụ ahụ iji hukwu na mgbehu azu zuru oke ozigbo e mesiri usọ anụ ahụ.

Wedatu aka n'ogo mgbatị na mpaghara ọ gbasara ru ogo 30 na mpaghara obo ụkwụ nkwardo dabeere. Usoro nlekota n'udị ngarute ka bükwa otu.

Ụkwụ ncheihu n'elu ndị ọzọ gbara gharịjị.

Ụkwụ ncheihu n'elu ụfodụ na –esoro nruru mbuputauwa ndị ọzọ na-aputakorita. Nruru ndị a gunyere otrogriplosis [1] maye lọ meningosele [4] na ama ɔriamkpokota ndị ọzọ. Oge ụfodụ, àmà ɔriamkpokota ndị ọzọ na-ebute njikọ akwara gbara gharịjị. Ma anụ ahụ ndị ọzọ rorø arø. Ụkwụ ncheihu n'elu ama ɔriamkpokota kacha sie ike n'ogwugwọ mgbe ụfodụ kwa, ọ bụ mgbawa bụ ọbùbè ya.

Atrogriposiisi: Jiri usoro Ponweti bụ igba \malite. E nwere ike, (dì mkpa ime emem nkedo dì, site n'atø itoolu ruo 15 mgbe ụfodụ. O bürü na ngwota adabaghị, e nwere ike gawa maka ogwugwọ n'usoro bekee. Ogo ogwugwọ n'uzo bekee agaghị esizi ike maka na e burula ụzø mee ya n'usoro Ponseti. Usoro mpata ga-agbada n'ebø o gbasara ndufé akai ụkwụ azu ime ikpere, akwara ikiri ụkwụ [2] ya na mkpiṣi ụkwụ ukwu ahụ [3] nwere ike iputa ihe. Ogwugwọ nkwardo dì mkpa ma nweekwa ike chọq ngawamye n'ihu ka nwata a na-etoputa mmadu.

Myelodysplasia: Maka uche ezughị oke ogbugba kweṣirị ka a kpacha pürü anya mee ya iji gbochie mmerụ ahụ. Tinyekwuo mpempe akwa [5] ma e kwela ka ọbijia aka na ya karịa akarịa..

Àmà mkpokota ndị ọzọ. A na – ahụ na ụkwụ ncheihu n'elu na-esotekwa ama ɔriamkpokota ndị ọzọ dika distrofik displasia, mobiø sindromu na pierre robin sindromu, wiedemann- Beekwith sindromu. Irụzi oru n'ogologo oge ya na-agbado ụkwụ n'udị ɔriamkpokota dì ebe a karịa n'ukwu ncheihu n'elu ahụ.

Nlekota nruru ndị foduru

O bürü na ndotị ezughị ezu mana o nabataghị nruru foduru, mgbawa ụkwụ nwere ike bata. Jiri usoro nkedo Ponseti bido. O bürügodụ na ogbugba ezughị oke, e meela ka nhịa ahụ nruru ahụ belata ebe mgbawa ụkwụ na-ehighị nne bụ ihe ga-adị mkpa. Mgbawa ụkwụ obere pütara nsimike obere, ike ogwugwụ na mgbu n'oge emere okenyi. Horø usoro gbado ụkwụ n'afø ole nwa ahụ nō ya na n'ogo na ụdị nruru. Mata na ụkwụ ncheihu n'elu ogbugba ha dabara na mgbawa nwere ike inweghachi nsogbu oge dum nwa ahụ nō na nwata (25-50%).

Nsukọ ahụ rorø arø na-aputa ihe na nwata. Usoro a ga-agboso dabeere na n'ogo na na mpaghara ahụ nruru ahụ dì.

Usoro dabeere n'okpukpu na-aputa ihe bụ nke e nwere ike iji rụo ọru oge nwata ahụ topütara. Ihe kweṣirị ime na nke a bụ ibepu mpaghara ahụ ahụ maøbụ kekota mpaghara ndị ahụ ọnụ.

Ndotị n'usoro Hizarov ka a na-ejikarị eme ndotị nye ụmuaka ndị topütawarala. A na –eme mgbai site n'ijiri nwayo weputa mpaghara okpukpu ahụ ma dote ya n'ebø ọzọ. Site n'ime ka mwepu hie nne, ghochie ohere dì maka nlogachị nsogbu a tutu e bido ọru ndozi.

Ndighari ihu ögodo dika ọ gbasara akai ükwu

Ihe mgba àmà

Ndufe na – apütakarị ihe ma ọ bụrụ na nwa ahụ dị ihe karịri ọnwa 30 ma ama ya gunyere ngosi ndahie kendịwanye n'ikiri ükwu na ncheihu n'elu nke ihu ükwu n'oge ögiga ije; okpuru ükwu na-egosipuña ndim ike nke elu obo ükwu.

Haizie nrụru

Hụ na a haziri nrụru ọ bụla site na nkedo ugboro abụo maobụ ato tutu ime ndufe ewere ọnodụ. Ka o sila dị mgbehu ükwu, ndotị ükwu na ngosi ndahie pürü ibụ ndị a haziri ahazi. Mbọ rụdere n'ala pürü ihapu inabata nhazi. O bụrụ na obo ükwu egbehuwa, azu (y.b. noziwa n'udị o kwesirị) rute ogo '10', sọsọ ndufé dì mkpa.

Anestesia nnodzi n'önodu, na mbepụ ahụ

Mee ka onye ọri a nödụ n'anestetiiki mana n'udị ọ ga eche ihu n'elu. Jiri tònkweti dì elu rute n'apata rụo ọru. Mee ka mbepụ na mgbehu mpüta n'etiti njikọ ọkpükpu n'etiti elu ya didebere ụdọ ime mbọ ükwu nso n'ihu isi akpụ ükwu [1]. A na- emekwu mbepụ n'elu n'ihu ögodo akai ükwu [2].

Mepee ihu akai ögodo:

Ghewa akai oghe ma kewapụ na mmapado e mere ya [3]. Hụ na mgbatíkwu nkewa a adighị anya iji gbochie mmerụ ahụ nye ụdọ mbọ ükwu nke mbụ.

Mado isi agiga

Ma do #0 na –èdè n'isi agiga [4]. Mee ka ndudu site n'akai gafehie nne iji adusiri ya ike.

Dufegharịa akai a.

Dufegharịa akai site na mpüta okpuru anụ ahụ na mpaghara e mere mbepụ [5]. Akai na-anödụ n'okpuru retinakulum na mgbatí anụ ahụ akai. Mee ka nsukorọ anụ ahụ dì n'okpuru nwere onwe ya iji mee ka akai ahụ che ihu na mpüta.

Na mpüta mee ka njikọ ọkpükpu ükwu n'etiti muba.

O bụrụ na ọ di jiri X-rey, [6]. Hükwa mpaghara oghere dì n'onyocha [6 n'akụkụ aro], maobụ chọpụta ya site n'itapịa ọkpükpu jidere ya na ụdọ mbọ ihu obo ükwu.

Chọpụta ebe ndufé kwesirị idị.

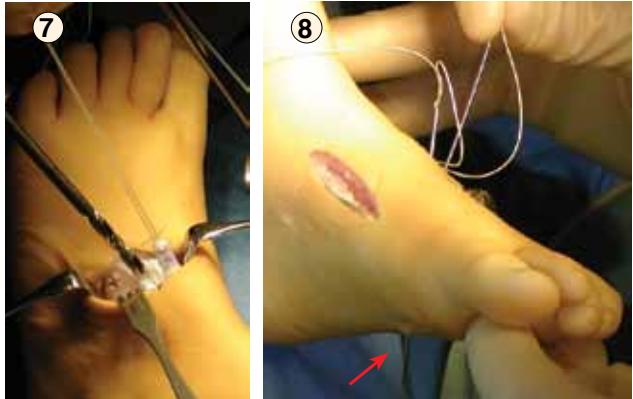
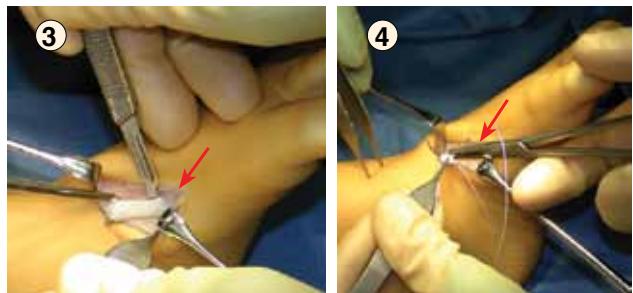
Kpofuo obere oghere (3.8-4.2) n'etiti mpüta kuneifòomụ hiri nne nke na ọ pürü inabata akai [7].

Eriri agiga

Jiri agiga na-agbagoghi agbagó duchie iji chekwa oghere ndị a. Nefee otu agiga n'ime oghere ahụ ka i na-adufe agiga nke abụo, iji gbochie agiga ahụ ikpopu oghere nke mbụ ahụ [8]. Buru n'uche na agiga ahụ bara n'ime ya bụ obo ükwu [8].

Tükwasị uche n'igbatị mpaghara uso anụ ahụ.

O bụrụ na ọ di mkpà, jiri obere mkpà rụo ọru njedebe uso anụ ahụ.

Dufee agiga abụ

Site na mpe mpe akwa e nwere ike metụ aka, dufee agiga a, biazie jiri ya gafee n'oghore dì iche iche iji hü na akaị siri ike.

Nweta aki

Ka e jisiri obo ükwu aka ike n'ala oge o gbehulara azụ, pülie akaị mee ka ọ dakpuo n'ime oghere (aro 2) siste na mpụtị agiga ma kedo ya n'otụtu nkekoro [3].

Nchekwasị anya n'ofu ebe:

Mekwuo nchekwasị anya n'ofu ebe site n'idufe akaị na mkpu-chi ükwu n'akukụ ahụ akaị siri wee banye na njikọ okpukpụ ükwu ọ bụ agiga dì arọ ka ejị eme nke a[3].

Anestetiiki bendi

Gbamye ogologo anestetiiki bendi n'ime ebe ahụ mmerụ ahụ dì [4] iji belata ụfụ na-adị oge e mechara ọwụwa ükwu.

Mpaghara nnoroponwe na-enweghi ihe nkado

Na -adighi ihe mgbakwunye kenkwado, obo ükwu kwesiri ịdịrị onwe ha n'udị nchube onwe ha ihu [5] na na nnoroponwe valgoosi kengosi ndahie.

Mkpuchi ahụ

Jiri agiga duchie ebe ahụ ghere oghe [6]. Mezie ka oghere ahụ mechisie ike.

Cast Immobilization

Nkedo na -enweghi njegha jiri akwa dì ocha mee nkedo ükwu dì ogologo [7]. Dotia ma mee ka ükwu ahụ gbehuru.

Nleka oge e mesịri mgbawa ükwu

Ka o si adị, onye ọriịa a na-anodụ n'ulogwu kwa abalị ahụ dum. Ihe ndudu ahụ wee mīkpqo. Töpụ nkedo ahụ ka o ruru izu 6. Nwata ahụ nwere ike nyiwa arụ dika a türü anya.

Ńwàdó na njem nleta

Ka usoro a gasirị ọ dì kwaghị mkpa ikuwa maka emem nkado. Gaa leta nwa ahụ ọzọ ka o ruru ọnwa isii iji mata ka ọru a si aga. N'oge ụfodụ, ogwugwo anụ ahụ dì mkpa n'iji nwetaghachị ike ma nozie n'udidị kwesiри maka agam ije.

Ogbaa : Dkt. Vincent Mosca

Mmeputa ihe emem nkwado.

Nluputa ọma na nlekota Ponseti gbadoro uko n'ego ihe emem nkwado si dide mma sị di na bendị na otu o si wee dirị n'ọnụ ego. Na –emeğhi eme nkwado, nrụru uko ncheihu n'elu na-abịaghachị, mbọ oğwugwọ ya wee kuzie afọ n'ala. N'ezie, emem nkwado kwesịri iwere ọnodụ n'obodo e mere oğwugwọ. Nke a na – eme ka ngwa nkwado dịrịkwuo ọnụ ala ma gosiputa ngwa ndị ahụ na kwa ndị o bụ orụ ha idozi ihe nkwado ndị gbajiri agbaji. Omumaatụ bụ igba maka uko dimma bụ nke a hụ na Uganda. Michiel Steenbeek [1] akaputala nkwado e meputara na Uganda, o we di ụbara n'obodo ahụ nille [3]. E jiri ngwaorụ juru eju bara abara [2] na irighiri ngwaorụ e nwere ike jụ n'ebe o bụla.

Ngwaorụ na irighiri ha

O bụ naani leda, lainịn, osisi ghasiri ike, na ihe igwe na-esichaghị ike ka e ji emeputa ihe emem nkwado. Ngwa ndị a e ji akpakota ya ọnụ bụ ihe ndị e ji emeputa akpo uko. Ihe ndị e ji akpakota ya gụnyere igwe e ji adụ leda [4], Umụ ihe mmeputa ụro na ihe ndị ọkwa nka ji arụ orụ.

Onụ ego

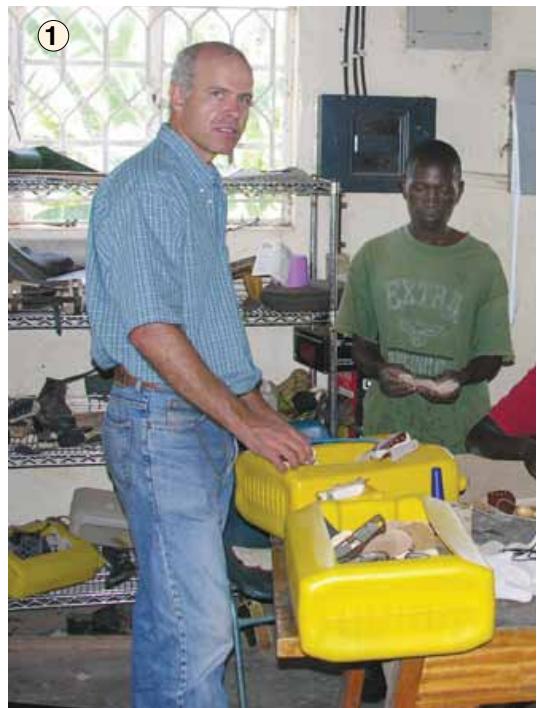
Ihe ọ na –efu n'iji nweta ihe emem nkwado na-epe mpe karia #10 nke ndị U.S.

Ọzuzu

N'iji hụ na orụ a gara sırıri werere, zụo ndị obodo n'uko ụkpuru e ji emeputa ihe emem nkwado. Umụakwukwọ a zụputarala n'usoro a ga –adị ezigbo mma maka orụ a n'odịniihu.

Akwukwọ nkowa Steenbeek gbasara mmputa emem nkwado

E nwere akwukwọ a n'agba, bụ nke kowara ma maputa uko maka ogo ihe emem nkwado niile, na weebu na: www.global-help.org maobụ iimeelụo steenbeek.michiel@gmail.com.

Nkenyudị ụkwụ ncheihu n'elu.

E nwere ndorō ndorō banyere mkpa ọ dí, ime nkenyudị ụkwụ ncheihu n'elu. Ndị nkwardo ya kwuru na ọ dí mma ibido na ndị obere gawa n'ihi maka ime nkenyudị ụkwụ ncheihu n'elu, na – atule agamniihi ya, na – akawaputa ụdị orịa. E nwere ụdị usoro abuọ kacha pütä ihe a na-eji eme nkenyudị.

Nkenyudị site n'aka Pirani

Nkenyudị ụkwụ ncheihu n'elu nke Pirani dokorō ogo nrụru ma zipütä ha n'usoro, ndị bụ ezigbo uzo a pürü iji ledo agamniihi.

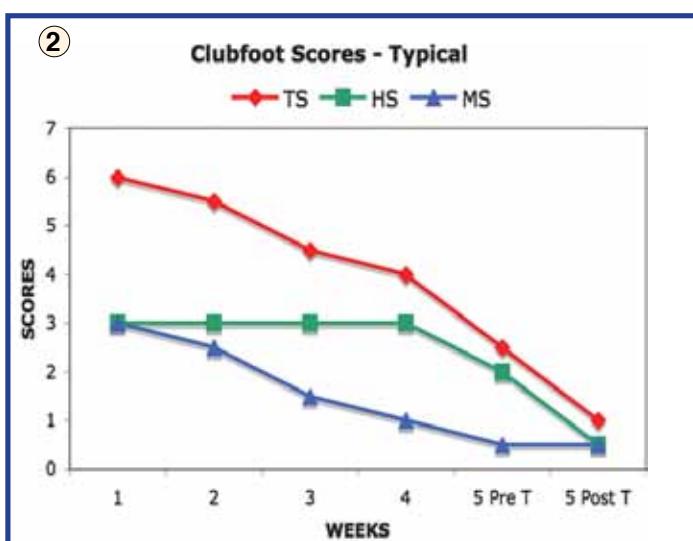
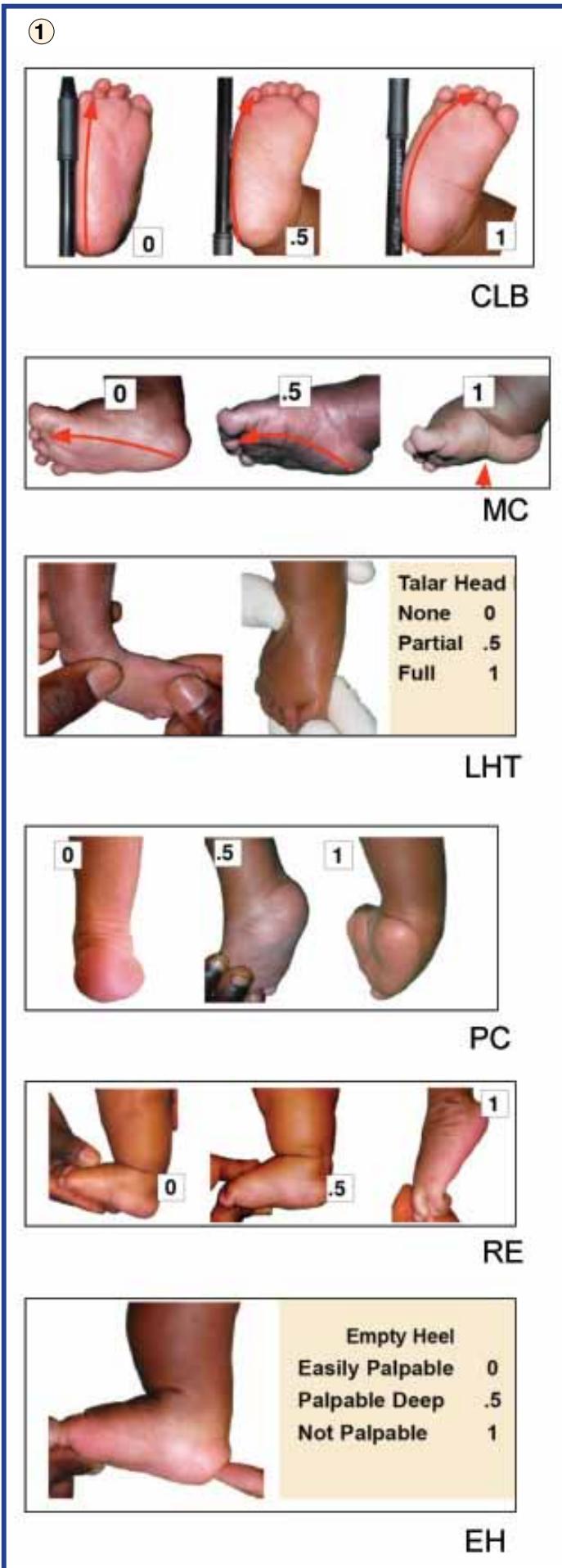
Usoro: Jiri ama ebe ogwugwo isii güpütä ogo nrụru [1] maka mpaghara nrụru o bụla dika o (n'odidị e ji mara ya), 0.5 (na-adichaghi n'odidị e ji mara ya) maqbü 1(okacha njø). Gbakọ ogo ọ bụla na ka ha dí n'ulögwu ọ bụla e mere njem.

Ntule agammniihi. N'oge nlekota n'usoro Ponseti, mgbakota na-egosi ma nrụru na – ahazi nkeoma [2] maqbü na e nwere nsogbu na ogo njiri gbazie ụkwụ ncheihu n'elu na mpaghara ọ bụla. Mgbakọ a na –enyekwa aka n'ikpebi oge a ga – eme mghati akwara ikiri ụkwụ..

Ebemsirinweta: Kpötü Dkt. Shaffique Pirani maka usoro mgbakọ a n'uju na: piras@aol.com.

Nkenyudị Dimeglio

Nkenyudị n'usoro Dimeglio maka ụkwụ ncheihu n'elu na-egosipütakwu usoro e ji atule mpaghara nrụru ụkwụ ncheihu n'elu ọ bụla. Hü: Van Mulken JM, Bulstra SK, Hoefnagels NH, Nnyocha ogwugwo ụkwụ ncheihu n'elu n'usoro nkenyudị Dimeglio J. Pediatr Orthop. 2001 Sep-Oct, 21 (5); 642-7.

Ndumodu nye ndi nne na nna

Gini bu ükwu ncheihu n'elu?

Ükwu ncheihu n'elu bu nrurụ obo ükwu agalaba okpukpu na – aka püta ihe n'ümü a mürü oha. O na –adi n'otu n'ime otu puku ümụaka ọ bula. A maghi kpomkwem ihe na – ebte ükwu ncheihu n'elu mana a na-eche na o ga-aburiyi nsogbu mbuputa. O bughị ihe ndi nne na nna metara na ndu ha maobu nke ha na –emeghi. Maka ya, o kwesigbi ka ndi nne na nna laa na mwute maka na ha mutura nwa nwere ükwu ncheihu n'elu. Ohere inweta nwa ozø bụ nwere ükwu ncheihu n'elu di n'ogo nödere 1 n'ime 30.

Ndi nne na nna nwere nwa ükwu chere n'elu kwesiri ka ha mata na onye nwere ezigbo ozuzu n'igwo ụdi ɔri a lebara nwa ha ahụ anya, na o ga-enwe ükwu ya n'uzo zuru oke. Ükwu ọ bula e lekötara nkeoma anaghị ebute nhia ahụ ọ bula, ebe nwata ahụ ga – ebizikwa ndu zuru oke.

Mmalite ögwugwo

N'izu niile, a na –eji otu nkeji akwa adoti okpukpu obo ükwu a iji mee ka o diri n'ebi kwesiri ka o diri ka e nwee ike gbatia ụdo ahụ dí mkpirisi ma sie ike na ihu akai n'ime, azu na ala ala obo ükwu. A na-etinyezi nkedo na – esite na mbø ükwu ruo n'apata. Nkedo a na-emezi ka nhazi sitere na ndotja sie ike na nsukorø ahụ na –echezi nkedo ozø. N'udị usoro a, okpukpu na njikorø ha a ghasara aghasa na mbø aloghachietala n'odidi ochie ha. Ögwugwo kwesiri ibido n'oge izu mbø maobu nke abu nke ndu iji nweta uru di na nsukorø anu ahụ n'oge a.

Nlekota ihe nkedo n'ulo

Ka nkedo weechara onodu, kwa awa o bula, lee ka obara si ekweoghari. Mee nke a rute awa isii na mbø, e mesia, ya buru ugboro anø kwa ubochi. Jiri nwayo piتا mbø a aka ma lewa anya iħu otu nkwogħar obara si alogħachite. Mbø ükwu ga-achawa ucha ma, na-egbugħi oge, chagbaria pinki, ma օ buru na obara na – ekwogħar n'obo ükwu dí mma. A na – akpo nke a “Ndiwanye mma”. O buru na obara ahụ dí oji, dí oy, na – adiwanyegħi mma (site n'ucha chawa pinki) օ puru ċibu na nkedo ahụ esika ike. Nke a mee, gaa hū dokita gi maobu ndi nlekota no օ nso ka ha nyochaa nkedo a. O buru ha nwa gi nwere faibaglaasị ror arø, wepø ya.

Hu njikorø dí n'etiti onu mkpisi ükwu na ngwusi nkedo. O buru na mkpisi ükwu adi ka ihe na –epewazi mpe n'ime nkedo a, gaghachi hū dokita gi maobu ulongwø maka nnyocha.

Mee ka nkedo a diri ocha ma gbakø aġbakø. O buru nkedo ahụ enwee mmeto, jiri akwa dītu mmiri hichaa ya.

O kwesiri idote nkedo a ahụ n'okpuru pilo maobu mpe mpe akwa a ror aro ruo mgbe օ korø ma sie ike. Ka nwa gi dina, che ihu n'elu, dote pilo n'okpuru nkedo ahụ iji mee ka ükwu ahụ latu elu ka ikiri ükwu ahụ nwee ike diri elu karja pilo ahụ. Nke a na –egbochi ideo arø n'ikiri ükwu ahụ, bu nke puurim ihe ka o siwe isi.

Għoċċie mmeto nkedo: Għoċċie mmeto nkedo site n'igħbanwe akwa e jiri mee ya bu nkedo, site n'oge ru n'oge. E kwela ka elu ngwuxha nkedo ahụ metu akwa ahụ iji għoċċie mmamri na nsi ħibnej n'ime ya. Ebe o kwere omume, akwa ükwu ogologo na-agħbi aġħiġi dí mma ma օ diri.

Oburu ċiċċoputa otu n'ime ndi a na – esote, mee ka dokita gi maobu noqz u no n'ulogw mata...

- I. Isi օ bula jokariri njø maobu abu isi si n'ime nkedo ahụ na –aputa
- II. Abu dí uhie maobu ahụ na-asq oyi n'etiti nkedo.
- III. Nkwogħar obara na-adighi n'uju na mkpisi ükwu (hū #1 n'elu).
- IV. Nkedo na – ahjopu ahjopu

Nwata inwe akum na-eru n'ogo 38.5° c/10 1.3F maobu ihe mbø ɔri a na adighi ahụ anya.

A ga etinye nkedo oha n'agħbi mkpuru ubochi 5 ru 7 օ bula.

A ga-eji mma mkpà puru iche topu nkedo ahụ; maka nke a, nkedo ahụ kwesiri iż-żu arø ubochi ahụ i na-abia ulongwø. I mee nke a tine nwa gi n'ime tuubu maobu zinku, hū na mmiri għanara agbaria na-abanye n'ime nkedo ahụ ihe dika nkeji 15-20). Ka nsamaahu a weċċaara onodu, kedo akwa dí mmiri għburu għburu nkedo ahụ ma jiri akpa rōba kpuchie ya. Akpa achixha ga-adi nnqo mma maka nke a.

Duration of active treatment

Oge nlekota bu igba kwesiri inoru site na nkedo ise ruo n'asa (nkedo o bula ga-esite na mkpisi ukwu rute n'elu ukwu ka ikpere dilaghara n'akukwu aka nri) site n'izu anq ruo asaa kwesiri izu ezu n'iji hazie nruru ukwu ncheihu n'elu (hụ usoro n'okpuru). O büladij obo ukwu ndi siri ike ekwsigbi igafe nkedo di asato maobu itoolu n'iji nweta ogo nhazi zuru oke. Ime X-ray n'obo ukwu abaghị uru ma e wepu oge o gbasara ndi sikariri n'ike n'ihi na dökita na -agba okpukpu ga- ej i mkpisi aka ya chọputa ogo kwesiri ekwesi ka o matarala akukwu okpukpu ahụ di.

Mmecha nhazi bu igba

Obere usoro ofiisi ka a chọro n'iji hazie imeriime obo ukwu. A na -eme ka azu akpu ukwu hapu inwe mmetuahụ ihe o bula bu mgbe a ga - ekewa akwara akaị ikiri ukwu bu nke a na-eji mkpa mee. A ga-emezi nkedo ikpeazụ. Akai a ga-etoputa ozø n'ogo o kwesiri idị na kwa n'ike kwesiri ya mgbe e wepuru nkedo ahụ ka izu 3 gasiri. Na njedebe ogbugba obo ukwu a kwesiri idị ka ihe hazifere, na-ewere ọnodu obo ukwu mbadamba o ga - aloghachite n'ezibo ọnodu ka ọnwa denaole gasiri.

Nchedo mgbazi-mgbatị nkwoado obo ukwu

Nruru ukwu ncheihu n'elu na -adi ka o na -alohachi azu ka e mesiri ya nhazi. N'iji gbochie nlogbachi oge a topuchara ihe nkedo a a ga-eyiriri ihe nkwoado ndotị obo ukwu na -agbanyeghi ma e bepuru akwara akaị ikiri ukwu maobu na e meghị nke a. E nwere otutu ihe ndotị nkwoado di iche iche. Nke a na-ejikari eme ihe sonyere akpukpo ukwu nwere mkpisi ghore oghe, elu ya di ogo, o dirikwa ririri bu ndi a na- agbakwunyere ngwusi baa aluminiomu. Ohere di n'agbata ikiri ukwu nke akpukpo ukwu ndi a n'igbasa ngu nwata ahụ na-adị nhatanha. Mmezitụ a na emezitụ akpukpo ukwu ndi a bu iji mee ka ha hapu nchichapu. Akpukpo ukwu di n'ukwu ncheihu n'elu na-atughari n'ogo mpata 60 ru 70 na n'obo ukwu di n'udị ziri ezi (ma o buru na nwata ahụ nwere naanị otu ukwu chere ihu n'elu) n'ogo 30 ru 40. A na -eyi ihe nkwoado a rute awa 23 n'ubochi o bula, o pee mpe karịa, ọnwa 3 na ka nke a gasiri, n'abalị na n'oge nhimura obere oge site na'afọ 3 ru 4.

N'agbata abalị nke mbu na nke abuọ oyiyi nkwoado a, e nwere ike nwata ahụ agaghị enwecha obi iru ala ka a na-agba mbo, iji hụ na ukwu ya abuọ noziri. O di oke mkpà ka a hapu iyipu ihe nkedo ahụ n'ihi na nruru ukwu ncheihu n'elu nwere ike iloghachite ma o buru na e yighị ya dika e nyere na ntuziaka. Ka abalị nke abuọ a gasiri nwata ahụ enwetawala onwe ya na nkedo ahụ. A na-eyi ihe nkwoado mputi ukwu ncheihu n'elu a naanị mgbe a hazirila ukwu ncheihu n'elu a n'uju. Site na ndotị, usoro mghati na, o kwe mee, ntôhapu akaị ikiri ukwu o büladij, mgbe e merela magbazi nkeoma, ukwu ncheihu n'elu a nwere ike loghachị azu ru oge nwa ahụ rurula afọ 4. Mputi nkwoado obo ukwu, bu soso nke usoro di mma di na 95% nke nwata ahụ oge a na-eme ya kwambe kwambe, dika e gosiri n'elu. Oyiyi ihe nkwoado a agaghị egbochi nwata ahụ imē nkeoma dika o gbasara ọnodu odu, igbè ighere, maobu iga ije.

Okwa gbasara oyiyi nkwoado na mputi ukwu

Mgbemadum, yinye nwa ahụ akwa obo ukwu (sosozi) ogho ga -ekpuchi ukwu na obo ukwu nwata ahụ n'ebe o bula o jere. Ahụ nwa gi nwere ike na-enyetu ya nsogbu oge e mechara nkedo nke ikpeazụ n'ihi ya, inwere ike na-eyinye ya akwa obo ukwu abuọ maka ukwu nke o bula n'ubochi 2 ndi nke mbu naanị, ka ubochi nke abuọ gasiri yinye ya soso otu njikọ akwa obo ukwu. O buru na nwa gi anaghị enye nsogbu oge i tinyere ihe emem nkwoado, i nwere ike chọọ iburu uzor tanye obo ukwu nke kacha njø, tanye nkeoma ma e mesịa. ka o sila di, o buru na nwa gi enyekarịa nsogbu oge i na etinye nkwoado, a, buru uzor che ihu n'ukwu nke ahụ ka mma, n'ihi na nwa gi ga-achọ ọnodu n'okpuru ukwu nke abuọ a.

O buru na nwa gi egosighị ihu ngbaru, i nwere ike chọọ iburu uzor che ihu n'obo ukwu nke ahụ kacha njø n'itinye ihe emem nkedo a ma tinyezie nke ahụ katụ mma. Mana, o buru na nwa gi enyekarịa nsogbu ka i na-eme ya ya bu nkedo buru uzor che ihu na nke ahụ ka mma n'ihi na nwa gi ga-achọ igbanye ukwu n'akpo ukwu nke abuọ ahụ.

Jide obo ukwu ahụ aka n'ime akpo ukwu a ma kechigide akpu ukwu leda nkedo a n'ime akpo ukwu. Akanyela akara n'ime oghere a i kedoro akpu ukwu a na ya maka na, ka oge na-aga, leda ahụ ga-aghatị ihe nkanye gi wee buruzia n'efu.

Hụ na ikiri ukwu nwa ahụ rutere n'ala akpo ukwu ahụ site n'ipuli na n'ipuda ukwu ya. O buru na mkpisi ukwu ya alaa azu, laa ihu, ikiri ukwu ahụ erughi ala. N'ihi ya, i ga -ekeghariri leda a kanye akara ahụbara áma n'elu n'ime akpo ukwu ahụ iji gosiputa mpaghara mkpisi ukwu nwa ahụ kwusiri. Mkpisi ukwu a ga-adị na maobu gafee lainị a ma o buru na ikiri ukwu ahụ di na mpaghara kwesiri ya.

Kechisịa akpo ukwu ndi a ike ọfuma mana e kwela ka ha dòbie. Cheta; eriri ime ahụ bu mpaghara kacha mkpa. E ji eriri a ekedo ukwu n'ime akpo ukwu a.

Hụ na mkpisi ukwu nwata ahụ dum pütara ririri na kwa na e nweghi nke n'ime ha rüdere arüde. Ru mgbe i ji n'aka na nke a adila otu a, i nwere ike chọọ ikewapu mpaghara mkpisi ukwu akwa obo ukwu a nke na i pürü ihu mkpisi ukwu ndi ozø nkeoma.

Ihe nnyemaaka maka mpụtị ihe nkwoado obo ụkwụ

Tuọ anaya ichoputara na nwa gianaghị enwe udo n'ime mmụo ka o nọ n'ihe emem nkwoado a, na mkpuru ụboghị abụo ndị nke mbụ. Nke a abughị maka na ihe nkwoado a na-afụ ya ụfụ kama na, o bụrụ ya ihe ọhụrụ dıkwa iche.

Gwusị nwa gi egwu ka o nọ n'ime ihe emem nkwoado a. Nke a bụ ọtụgwa n'iji gabiga ihe nramaahụ na –eme ka, mgbe ufodụ nwa gi anaghị azopụ ụkwụ ya ma nke ozọ azopughị. Kuziere nwa gi na o nwere ike izopụ ụkwụ ya abụo n'otu oge ka ha dị n'ime ihe nkwoado ahụ. I nwere ike jiri nwanyo rụo maobụ pütịa baa nke ihe emem nkwoado a iji kuziere nwa gi ka o sozie ụkwụ ike ma gbatia ha abụo n'out oge.

Mee ya ka o bürü omenala - Umụaka na –akacha eme nkeoma ma o bürü i mee usoro a oge niile na ndụ gi. N'agbata afọ 3 ruo 4 nke abalị na oge myim akwa mpe mpe, yinye nwa gi ihe nkwoado a mgbe o bula o chorọ ihi ụra. Nwa ahụ ga-amata na mgbe o rụru oge ahụ n'uboghị o bula, na o kwesirị ka ya yiri ihe nkwoado a. O bürü i mee nkwoado abürü omenala nye ya, o dighị ka nwa gi ga enwewanye ihu mgbarụ maka ya.

Kedo akwa a na baa ahụ: Teepụ aka igwe na-arụ ezigbo ọrụ na nke a site n'ikedo akwa na baa, i ga – eghochi onwe gi na nwa gi na aria ulo gi site na ndagide baa ahụ oge a nwa gi yi ya.

E tela nwa gi ude n'ebe o bula ntụpọ uhie dị n'ahụ ya. Ude na –eme ka nsogbu a karia. Ufodụ ebe chara uhie bụ otu ahụ ka ha na – adị ka ọrụ na-agà n'ihu. Ebe ụfodụ chara uhie, o kachasi, n'azụ ikiri ụkwụ na-eziputa na ntụpọ e yisighị akpọ ụkwụ ahụ ike n'udị kwesirị ekwesi.

O bürü na nwa gi esi n'ihe nkedo ahụ na –ewepụtakari ụkwụ ya, mata na ikiri ụkwụ ya eruteghi n'ala akpọ ụkwụ ahụ. Nwalee ihe ndị

- a. Kedo sikwuo eriri ahụ ike site n'itife n'otu oghere ozọ.
- b. Kechisia elu akpọ ụkwụ a ike.
- c. Wepụ ire akpọ ụkwụ ahụ (iyi ihe emem nkwoado a na-tinyueghi ire ya agaghị emerụ nwa gi ahụ)
- d. Nwalee imē ka akpọ ụkwụ ahụ hapụtụ ịnyị arụ site n'isi ru n'ala.

Site n'oge ruo n'oge, kedorie akpọ ụkwụ a ike na baa a.r.

Nledo anya nke ogologo oge.

Site n'igbaso ndotị n'uju ụkwụ i chere ihu n'elu, ibia nleta n'ulögwu ga-ewere ọnodụ n'agbata onwa 3 ruo 4 o bula, biazie o bürü ugboro olenao. Dökita gi ka o dịri ikpebi mgbe emem nkwoado o bula kwesirị inorute gbado ụkwụ n'ogo nrụrụ ụkwụ ncheihu n'elu na mpuru nlöghachite nrụrụ. A kwusila ọgwugwu n'oge. Njem nleta nke átọ afọ ga –ewere ọnodụ ruo n'agbata afọ 8 na 10 iji choputa mpuru nlöghachị nrụrụ keogologo oge.

Nlögachị

O bürü na nrụrụ ahụ alögachị azụ n'aghata afọ 2 – 3 nke mbụ, mpụta na nkedo kwa izu ka a na – ebidoghachi. Mgbe ufodụ, ntøhapụ ụdọ akai ikiri ụkwụ nke abụo dì mkpa. N'oge ufodụ, na-agbanyeghi nkwoado e mere nkeoma, o bara uru ime obere mgbawa ụkwụ oge nwa ahụ nọ afọ 3 iji gbochie nlögachị ozọ. Otu e si eme ya bụ site n'itufe ihu akaị ụkwụ site n'ihu obo ụkwụ gaa n'etiti obo ụkwụ.

Nkowada

- 1963 Ponseti IV, Smoley EN. Congenital clubfoot: the results of treatment. *J Bone Joint Surg Am* 45(2):2261–2270.
- 1966 Ponseti IV, Becker JR. Congenital metatarsus adductus: the results of treatment. *J Bone Joint Surg Am* 43(4):702–711.
- 1972 Campos J, Ponseti IV. Observations on pathogenesis and treatment of congenital clubfoot. *Clin Orthop Relat Res* 84:50–60.
- 1974 Ionasescu V, Maynard JA, Ponseti IV, Zellweger H. The role of collagen in the pathogenesis of idiopathic clubfoot: biochemical and electron microscopic correlations. *Helv Paediatr Acta* 29(4):305–314.
- 1980 Ippolito E, Ponseti IV. Congenital clubfoot in the human fetus: a histological study. *J Bone Joint Surg Am* 62(1):8–22.
- 1980 Laaveg SJ, Ponseti IV. Long-term results of treatment of congenital clubfoot. *J Bone Joint Surg Am* 62(1):23–31.
- 1981 Brand RA, Laaveg SJ, Crowninshield RD, Ponseti IV. The center of pressure path in treated clubfoot. *Clin Orthop Relat Res* 160:43–47.
- 1981 Ponseti IV, El-Khoury GY, Ippolito E, Weinstein SL. A radiographic study of skeletal deformities in treated clubfoot. *Clin Orthop Relat Res* 160:30–42.
- 1992 Ponseti IV. Treatment of congenital clubfoot. [Review, 72 refs] *J Bone Joint Surg Am* 74(3):448–454.
- 1994 Ponseti IV. The treatment of congenital clubfoot. [Editorial] *J Orthop Sports Phys Ther* 20(1):1.
- 1995 Cooper DM, Dietz FR. Treatment of idiopathic clubfoot: a thirty-year follow-up note. *J Bone Joint Surg Am* 77(10):1477–1489.
- 1996 Ponseti IV. *Congenital Clubfoot: Fundamentals of Treatment*. Oxford University Press.
- 1997 Ponseti IV. Common errors in the treatment of congenital clubfoot. *Int Orthop* 21(2):137–141.
- 1998 Ponseti IV. Correction of the talar neck angle in congenital clubfoot with sequential manipulation and casting. *Iowa Orthop J* 18:74–75.
- 2000 Ponseti IV. Clubfoot management. [Editorial] *J Pediatr Orthop* 20(6):699–700.
- 2001 Pirani S, Zeznik L, Hodges D. Magnetic resonance imaging study of the congenital clubfoot treated with the Ponseti method. *J Pediatr Orthop* 21(6):719–726.
- 2003 Ippolito E, Farsetti P, Caterini R, Tudisco C. Long-term comparative results in patients with congenital clubfoot treated with two different protocols. *J Bone Joint Surg Am* 85(7):1286–1294.
- 2003 Morcuende JA, Egbert M, Ponseti IV. The effect of the internet in the treatment of congenital idiopathic clubfoot. *Iowa Orthop J* 23:83–86.
- 2004 Morcuende JA, Dolan L, Dietz F, Ponseti IV. Radical reduction in the rate of extensive corrective surgery for clubfoot using the Ponseti method. *Pediatrics* 113:376–380.
- 2004 Dobbs MB, Rudzki JR, Purcell DB, Walton T, Porter KR, Gurnett CA. Factors predictive of outcome after use of the Ponseti method for the treatment of idiopathic clubfeet. *J Bone Joint Surg Am* 86(1):22–27.
- 2005 Morcuende JA, Abbasi D, Dolan LA, Ponseti IV. Results of an accelerated Ponseti protocol for clubfoot. *J Pediatr Orthop* 25(5):623–626.
- 2005 Tindall AJ, Steinlechner CW, Lavy CB, Mannion S, Mkandawire N. Results of manipulation of idiopathic clubfoot deformity in Malawi by orthopaedic clinical officers using the Ponseti method: a realistic alternative for the developing world? *J Pediatr Orthop* 25:627–629.
- 2005 Konde-Lule J, Gitta S, McElroy T and the Uganda Sustainable Clubfoot Care Project. Understanding Clubfoot in Uganda: A Rapid Ethnographic Study. Makerere University.
- 2006 Dobbs MB, Nunley R, Schoenecker PL. Long-term follow-up of patients with clubfeet treated with extensive soft-tissue release. *J Bone Joint Surg Am* 88:986–996.
- 2006 Ponseti IV, Zhivkov M, Davis N, Sinclair M, Dobbs MB, Morcuende JA. Treatment of the complex idiopathic clubfoot. *Clin Orthop Relat Res* 451:171–176.
- 2006 Shack N, Eastwood DM. Early results of a physiotherapist-delivered Ponseti service for the management of idiopathic congenital talipes equinovarus foot deformity. *J Bone Joint Surg Br* 88:1085–1089.
- 2007 McElroy T, Konde-Lule J, Neema S, Gitta S; Uganda Sustainable Clubfoot Care. Understanding the barriers to clubfoot treatment adherence in Uganda: a rapid ethnographic study. *Disabil Rehabil* 29:845–855.
- 2007 Lourenço AF, Morcuende JA. Correction of neglected idiopathic club foot by the Ponseti method. *J Bone Joint Surg Br* 89:378–381.
- 2007 Terrazas-Lafargue G, Morcuende JA. Effect of cast removal timing in the correction of idiopathic clubfoot by the Ponseti method. *Iowa Orthop J* 27:24–27.
- 2008 Morcuende JA, Dobbs MB, Frick SL. Results of the Ponseti method in patients with clubfoot associated with arthrogryposis. *Iowa Orthop J* 28:22–26.
- 2008 Gurnett CA, Boehm S, Connolly A, Reimschisel T, Dobbs MB. Impact of congenital talipes equinovarus etiology on treatment outcomes. *Dev Med Child Neurol*. 2008 Jul;50(7):498–502.
- 2008 Richards BS, Faulks S, Rathjen KE, Karol LA, Johnston CE, Jones SA. A comparison of two nonoperative methods of idiopathic clubfoot correction: the Ponseti method and the French functional (physiotherapy) method. *J Bone Joint Surg Am*. 2008 Nov;90(11):2313–21.

Otütü akwükwo mbipüta nke ndị otu nnyemaaka mbaüwa na-ekesasi n'efu dí na weebü websaiti anyi maqbü ndị ọzø e bipütara ebipüta díkwa n'ọnụ ego na-ehighi nne. Biko gaa hụ websaiti anyi na www.globa-help.org. Mbipütaa bu nke díbu n'asusu Bekee naanị dizị ugbu a n'obodo gafere 140 n'ọnugugu, e depütakwalaari ya n'otütü asusu.

Mbipüta ga

Ihe nille e gosipütara na websaiti anyi bu n'efu. Ngosiputa ga-adị n'udidị dí iche iche.

PDF maka websaiti na oboawkükwo Sii Di

Ihe ndepüta niile dí n'udidị PDF. A pürü inweta PDF a na websaiti anyi site n'ipi ọtụgwà isiokwu maqbü onyoonyoo kembipüta (priṇta) gi n'agwa maqbü n'adimoojinaocha. Mmewere oboawkükwo Sii Di gunyere ọtütü ihe mbipüta. E newziri ike ifanye faṣil ndị a na kompakt diskı dí mma. Ufodù Sii Di nke oboawkükwo ka e merela ka ọ bụrụ na naanị obodo ndị na-emepe emepe ka e ji ha arụ orụ.

Mbipüta ndị nwerela mgbasa.

Ufodù ozi mbipüta dí n'udị “onye chọq” a pipütara ya. Tu maka otu maqbü ọtütü kopí a pírla na websaiti anyi na www.global-help.org. Sososo ụgwọ: mbipüta na nzite ka i ga-akwụ.

Globa HELP Donors

Henry & Cindy Burgess**
 Charlene Butler & Michael W.
 Peter & Diane Demopoulos
 Martin & Allyson Egbert
 Susan Elliott & Travis Burgeson**
 George Hamilton*
 Lars & Laurie Jonsson*
 Paul & Suzanne Merriman**
 Jennifer Moore
 Jerald & Michelle Pearson
 Sam & Mary Lou Pederson*
 Thomas & Floret Richardson*
 Robert Riley & Peter Mason
 Nadine Semer
 Irving & Judith Spiegel
 Lynn & Lana Staheli**
 Joe & Diane Stevens
 R. & Meera Suresh
 Ozgur Tomruk
 Robert G. Veith
 John Walter & Judith Pierce-Walter
 Robert & Betti Ann Yancey
 Nsonyere gunyere ndị nyerela ihe karịri
 \$1,000
 V. Ndị nyerela onyinye > \$5,000
 Ndị nyerela onyinye > \$20,000

Adureesi websaiti ga:

www.global-help.org
www.orthobooks.org

Zibatara anyi ihe ndị mmadụ kwuru, ajụju na ihe nlere anya e bipütara maqbü zisaa gbasarा otu nnyemaaka mba ụwa na:
questions@global-help.org

China

Uganda

Lithuania

Uganda

Turkey

Ikikeonwunwe © 2009
 otu Nnyemaaka mba ụwa.
 Ikike diịri ndị new orụ.

ISBN 978-1-60189-084-9

9 781601 890849

GLOBAL HELP

HEALTH EDUCATION USING LOW-COST PUBLICATIONS

WWW.GLOBAL-HELP.ORG